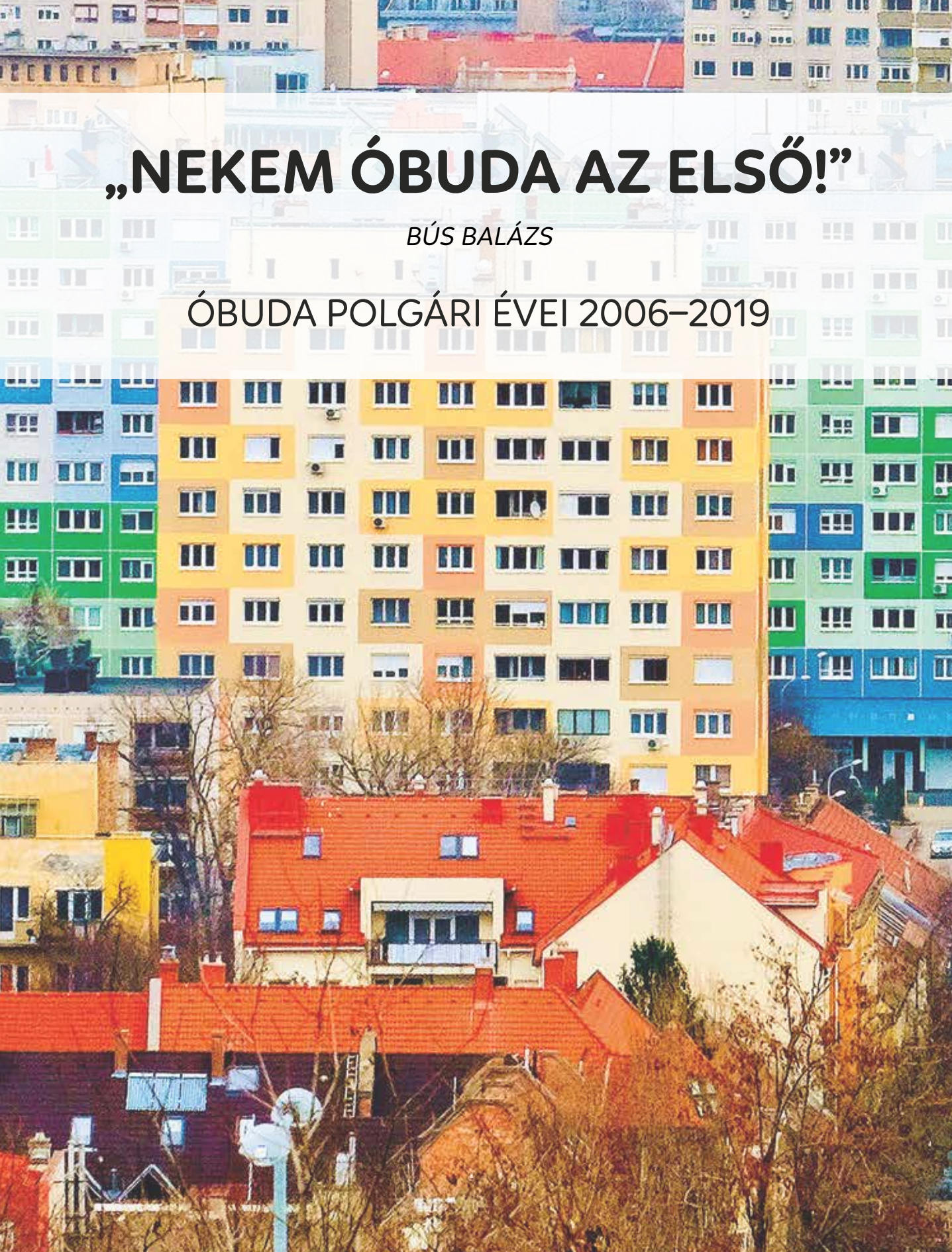

„NEKEM ÓBUDA AZ ELSŐ!”

BÚS BALÁZS

ÓBUDA POLGÁRI ÉVEI 2006–2019

„NEKEM ÓBUDA AZ ELSŐ!”

BÚS BALÁZS

ÓBUDA POLGÁRI ÉVEI 2006–2019

Együttműködés, fejlesztés és közösségépítés. Továbbra is ez a jó irány!

Két év távlatából is úgy gondolom a rendszerváltás után a polgármester-ségem 13 éve volt a legdinamikusabb időszaka Óbudának. Nagyon szerencsés csillagegyüttállások voltak, bár az első 4 évben ellenzéki kormány volt, és abban az időszakban ráadásul minimális többsége volt a mögöttem álló polgári oldalnak. Ebből adódóan teljes mértékben együttműködésre voltam utalva. Ez jellemezte Tarlós István városvezetését is, így gyakorlatilag ezt a stratégiát folytattam városrészünk fejlődése érdekében.

A kezdeti időszakot két nagy küzdelem határozta meg.

Az egyik a Szent Margit Kórház megszüntetésének megakadályozása volt akkor, amikor sem a Kormánytól, sem a Fővárostól nem számíthattam támogatásra. Kizárólag saját erőnkre hagyatkozhattunk, ráadásul mindezt egy gazdasági válság közepén. Így teljes mértékben át kellett alakítanom a kerület költségvetését, mondhatni hasonló kihívással szembesültem, mint most az önkormányzatok a COVID-járvány miatt. A különbség, hogy mi nem panaszkodtunk, hanem ennek megfelelően cselekedtünk, aminek eredménye, hogy a kórház visszakapta önállóságát. Továbbá számtalan projektet előkészítettünk bízva abban, hogy sikerül pályázati forrásokat szerezni, és meg is tudjuk valósítani azokat.

A másik nagy küzdelem, amely azonban nem remélt pozitív tapasztalatokkal járt, a Faluház projekt volt. Ez igazán komoly próbatétele volt az együttműködésnek. A közel 3000 embernek otthont adó panelház korszerűsítését európai uniós és kormányzati támogatásból, valamint önkormányzati és lakossági részvállalásból valósítottuk meg. Ez a projekt valamennyi tanulságával együtt jelképezi azt a környezettudatos, zöld és együttműködésre törekvő politikát, amelyet 13 éven át követtünk.

A jelentős változás csak 4 évvel később, 2010 után következett be, amikor polgári többség lett az önkormányzatban. Varga Mihály miniszter és a kormány segítségével több, mint 23 milliárd forintot tudtunk a kerület javára elnyerni, így nagyon izgalmas fejlődés tanúi lehettünk mind Óbuda, mind egész Budapest lakói. A Tarlós István vezette főváros TÉR_KÖZ pályázatain például kerületünk kapta a legtöbb támogatást, továbbá megvalósult a fonódó villamos és a Csillaghegyi Árpádfürdő is, hogy csak a legnagyobbakat emeljem ki.

Mi jellemezte a kerületi fejlesztéseket és a vezetés stratégiáját? Hagyomány és múltörzés vagy haladás és innováció?

Mindkettő. Egyrészt fontos a múlt, aminek alapján a jövő is felépíthető. Óbuda rendkívül gazdag történelmi múlttal rendelkezik, akár a római kori emlékeinkre, akár a középkori királynői városra gondolunk. Kulturálisan egy erős település, ahol a modern és a jövő gondolatai is megférnek, sőt kiegészítik egymást. Másrészt, ami a haladást illeti, a lakótelepek tereinek újragondolását mindenképp érdemes volt elkezdeni, mert a 70-es, 80-as években épültek, amikor a tértervezéssel nem igazán foglalkoztak. Itt Jan Gehl dán építész gondolatai inspiráltak bennünket, aki azt mondta, „az ember legfontosabb szükséglete a másik ember társasága. A tereinket pedig ez alapján kell újragondolni.” Ennek kapcsán hoztunk létre új közösségi tereket, és ez az, ami a legfontosabb célkitűzésünkhöz vezetett, a közösségépítéshez. Mi indítottuk el az országban elsőként a közösségi tervezést, amit aztán minden területre kiterjesztettünk.

A kultúra és a szociális terület köztudottan a szívügyei voltak. Ezekon a területeken mit sikerült elérni?

A szociális területen már alpolgármesterként elkezdhettem dolgozni Tarlós István mellett, így 2010-re az ország legkiterjedtebb és legátfogóbb rendszerét hoztuk létre. Kiváló vezetői voltak az intézményeknek, akik hatékonyan megtalálták az együttműködés lehetőségét a civil szervezetekkel is. A budapesti kerületek között is kiemelkedő eredményeket tudtunk felmutatni, így számos díjat el is nyertünk. Ezért irigykedtek is ránk, sokan voltak azonban, akik átvették a jó gyakorlatainkat.

A kultúra pedig a közösségépítés egy nagyon fontos eszköze. Ebből a szempontból voltak le nem fedett területek. Ezért hoztunk létre új kulturális intézményeket, a rendszerváltás után nálunk nyílt meg az első új kulturális központ. A régi MDF székházban alakítottuk ki a 3K – Kaszásdűlői Kulturális Központot. A csillaghegyi régi Fidesz-iroda átalakításával a Csillaghegyi Közösségi Ház nyithatta meg kapuit, de több idősek klubját is nyitottunk, amelyek szintén kulturális intézményekként működnek. Békásmegyeren, belső Óbudán kettőt is birtokba vehettek a kerületi idősek. De az is egyedülálló, hogy egy kerület könyvtárat nyisson. Mi megtettük, az Ezüsthelyi Könyvtárra nagyon vártak az ott élők miután 2001-ben a Főváros bezáratta. Ugyanígy az Óbudai Danubia Zenekar mögé is beálltunk, és közreműködésükkel olyan színvonalas rendezvényeket tudtunk szervezni, amelyek a város leglátogatottabb rendezvényei lettek. Az Advent Óbudán programunkat a budapestiek szavazata alapján a legcsaládiasabb karácsonyi vásárként emlegették. A kultú-

ra mellett vagy részeként szintén nagyon fontos volt, hogy Óbuda felkerülhessen Budapest turisztikai térképére. Ennek első lépéseként létrehoztuk az Esernyős Kulturális, Turisztikai és Információs Pontot. A modernitás jellemezte ezt az intézményt mindamellel, hogy a turisztikai értékeink, programjaink összefogásával elérte, hogy a turisták már nemcsak átutaztak városrészünkön, hanem kifejezetten az itt kínált látnivalóért, élményekért érkeztek hozzánk.

Óbudai Danubia Zenekar

A kerület sportélete is meghatározó volt. Milyen szerepet szánt a tömegsport-rendezvényeknek?

A sport a magánéletben is fontos szerepet tölt be, és csakúgy, mint a kultúra ez is eszköze a közösségépítésnek. A cél az volt, hogy minél több óbudainak megadjuk a lehetőséget egyrészt a testmozgásra, az egészséges életmód gyakorlására, valamint, hogy becsatlakozhassanak közösségekbe vagy újakat alakíthassanak ki a sport révén. Az Óbudai Sport Kft. tömegsport-rendezvényei valamennyi korosztálynak lehetőséget kínáltak a sportolásra éppen úgy, ahogy a lakossággal közösen tervezett 21 szabadtéri fitnesspark is. Emellett Duna-parti kerületként a mindig is jelentős vízisportéletet is támogatni kívántuk. Ennek jegyében indítottuk el az óbudai úszásoktatás programunkat, amelynek a célja az volt, hogy minden óbudai gyermek megszeresse az úszást, vízbiztossá váljon, és a későbbiekben, ha úgy adódik, bátran ismerkedhessen a kajak-kenu világával. Sajnálatos, hogy a mostani vezetés a Sport Kft. szétverésével a pezsgő sportéletet is leépítette.

Mire a legbüszkébb?

A Faluház-projektre, amely elnyerte az Európai Klímasztár-díjat is.

Emellett kimondottan büszke vagyok a közösségi tervezés koncepciójának kidolgozására és elindítására. A Békásmegyeri Piac és Közösségi Tér megépítése is egy régen várt beruházás megvalósítása volt, amelyhez a kormányzat nagyon jelentős támogatást adott. A játszótereink és parkjaink megújítása, újak kialakítása, a Makovecz bölcsőde megépítése, amelyet még a neves építésszel kezdtünk el tervezni, a komplex szociális rendszer és a virágzó kulturális élet mind-mind büszkeséggel töltenek el. Ebből a felsorolásból nem maradhat ki azonban, az a csapat sem, akikkel együtt dolgozhattam, az elhivatott intézményvezetők, a felkészült és mindenre nyitott munkatársak, akik az itt élőket és egymást is segítették. Hálás vagyok nekik is!

Hadd jegyezzem meg, hogy az óbudaiaknak is nagyon hálás vagyok, hiszen 1998 óta lehetek Óbudának a képviselője, 13 évig polgármesterként segíthetem a kerületieket. Rengeteg szeretetet és biztatást kaptam és kapok tőlük. Rájuk is büszke vagyok, amiért olyan aktívan részt vettek a közösségi tervezésekben, van igényük környezetük szebbé tételére és közösségeik kialakítására.

Mi volt a legnagyobb nehézség vagy kihívás?

A források megszerzése. Ez egy folyamatos és kemény munka. Kapcsolatépítéssel, a jó kapcsolatra való törekvéssel, diplomáciával és ügyes lobbitevékenységgel sikerült végül nagyon jelentős forrásokra szert tennünk.

Faluház

Óbudai Nyár

Mit csinálna másképpen?

Azt gondolom minden, amit csináltunk, azt jól csináltuk. Ezt azért merem kijelenteni, mert szívvel-lélekkel dolgoztunk. Nem bánok semmit, legfeljebb még többet tennék, mert jóérzéssel tölt el, hogy az óbudaiakat szolgálhattam. Szerintem a választást sem azért veszítettük el, mert bármit is elhibáztunk, hanem egyszerűen egy felfokozott érzelmi, mondhatni indulati szavazás során másokat bíztak meg az itt élők a városvezetéssel. Bízom benne, hogy az elért és kézzelfogható eredményeink ezzel a kiadvánnyal azokhoz is eljut most, akik ezekről valamilyen módon nem értesültek. Én továbbra is Óbuda érdekében és fejlődéséért fogok dolgozni, az óbudaiakat fogom szolgálni.

Tervezés a közösségért, közösségi tervezés

Ilonka utcai játszótér

A lakosság véleménye elengedhetetlen az élhető város megteremtésében. Ezért hívtuk életre a közösségi tervezés fórumát 2016-tól, amely során a szakemberek a lakossággal közösen tervezhették meg a közterületeket, s azok funkcióit. Ennek köszönhetően az így megvalósult terek, parkok az ott élők igényeit maximálisan tükrözik, sőt az így megújult vagy újonnan kialakított találkozási pontokat a kerületiek magukénak érezve, állapotát hosszútávon óvják és vigyáznak a tisztaságukra. A közterület megújításokhoz kapcsolódó **közösségi tervezés közel 4 éve alatt, 33 projekt valósult meg.**

Az első megvalósult közösségi tervezés eredménye az **Ilonka utcai játszótér lett.** Az ott élő szülők keresték meg az önkormányzatot egy korszerű játszótér igényével. Hasonló összefogás és siker koronázta a békásmegyeri **Tempлом utcai szabadidőpark** közös tervezését is, ahol a játszótér, pihenőrész és sportpályák is

a kikapcsolódást szolgálják. A **Gladiátor utcai játszótér** ugyancsak multifunkciós, hiszen a játszótér mellett közvetlenül egy szabadtéri fitnesspark is helyet kapott a sportos szülők kedvéért. A **Mészköpark** lakóközössége határozott elképzelésekkel fordult a városvezetéshez. Terveikben valamennyi korosztályra és egy kutyafuttató kialakításával a kutyákra is gondoltak. Az itt élőknek különösen fontos volt a növények diverzitása, ezért több száz cserje és facemete elültetésével gazdagítottuk a területet, valamint mézelő Evodia fák ültetésével, illetve egy közel 100 gyógy-és fűszernövényből álló ágyással a terület első és valódi méhlegelőjét is kialakítottuk az Országos Méhészeti Egyesület szakmai útmutatásával. A **Holdudvar Park** tervezését 2015-ben kezdtük meg a lakótelepi környezetben élőkkel. A széles körű összefogásnak köszönhetően több, mint 200-an alakították a közvetlen környezetüket. A multifunkciós park 40 év

Tempлом utcai játszótér

Holdudvar park

Boldog Sándor István park

után újra a közösségek találkozási pontja lett, ahol rekortán futókör, kutyafuttató, kisgyermekes játszótér, kamaszpark és fitneszeszközök is a kikapcsolódást szolgálják. A **Boldog Sándor István park** vagy, ahogy a környékeliek nevezik, a Derű utcai park mintegy 6000 m²-en újult meg. Különlegessége, hogy a park központi dombja, ami télen szánkódombként funkcionál, megmaradt a lakók kérésére. A régi funkció mellett megjelentek az új igények is, mint pl. a kosárlabdapálya, a futókör és a kutyafuttató. Belső Óbudán két olyan terület is funkciót kapott, amelyet hosszú éveken keresztül csak átjáróként használtak az arra közlekedők. A **Szent Margit Rendelőintézet mellett** így született meg az igény a kerületekben egy **játszóteres parkra**. A **Szépvölgyi park** ötletét pedig a zöldfelület hiánya szülte elsősorban. A kerület egyik legkaotikusabb közlekedési csomópontjában a park kialakításával a levegő minőségének és a városképnek a javítása is cél volt mindamellett, hogy az ott élők további parkolók kialakítását is kérték. A **Lékai bíboros tér** megépítése, ezen belül az 1848-49-es emlékpark Czetz János dandártábornok szobrával **Óbuda emlékezet-politikájának fontos helyszíne lett**. Az ott élők a parknak elsősorban pihenőfunkciót szántak, így padokat és sakkasztalokat álmodtak meg a területre 1500 évelővel és 400 cserjével. Utóbbi két parkfejlesztés a kormányval való jó kapcsolatnak köszönhetően jelentős támogatást élvezett.

Az egyre intenzívebb lakossági részvétel a városvezetést arra sarkallta, hogy más jellegű projektekbe is bevonja az érdekelteket, így 2017-ben elindult az **iskolaudvar-fejlesztési program**. Ennek különlegessége az volt, hogy a gyermekek véleménye is megjelent a kivitelezésben. Mellettük a pedagógusok és a szülők is hangot adhattak aggályaiknak, elképzeléseiknek, amelyek végül a **Bárczi Géza és az Aquincumi Általános Iskolában** egy-egy teljesen **megújult, modern iskolaudvart** eredményeztek.

Városrészünk legnagyobb problémája ebben az időszakban is a közlekedés volt. A fővárosi kerületekre nehezedő, egyre erősödő autós forgalom több területen a kerületek nyugalomát és biztonságát veszélyeztette. Az ellentétes érdekű panaszok miatt ezen a területen is fontos volt a lakossági igényekre szabni a megoldásokat. Csillaghegy észak-keleti részén 22 forgalomcsillapító kiépítése az ott élők kérésére valósult meg csak úgy, mint a Kiscelli utca forgalomcsillapítása vagy a Folyóka–Mikoviny utca forgalomtechnikai átalakítása.

Szépvölgyi park

További park- és térfejlesztések kerületszerte:

A 2006 és 2019 közötti időszakban **kerületünk városképe és tereinek funkciója szinte teljesen megváltozott az intenzív közterületi fejlesztések következményeként**. A III. kerület tereinek kialakításánál a közösségi funkciók megvalósítása volt a cél. Jahn Gehl dán sztárépítész véleménye szerint az ember legfontosabb szüksége a másik ember társasága és az alapján az építésznek úgy kell újragondolni a tereket, hogy alkalmasak legyenek a találkozásra. „Olyan fejlesztéseket kell tehát alkalmaznunk, amelyek ezeket a találkozásokat elősegítik. – fogalmazott a Békásmegyer + újságban egy interjú során Bús Balázs.

E gondolat jegyében alakult a **Fő tér** igazi pezsgő közösségi térré. Első lépésként a Fő teret autómentessé tettük. Később a hajdani gázátadó állomás épületében kialakított díjnyertes **Gázlámpa Kioszk** fagyalattal és kávéval várja a térre látogatókat, de aki egy tartalmasabb ebédre vagy éppen egy kiállítás megtekintésére vágyik az Esernyősben megnyitott vendéglátóhelyen és kiállítóterben, az **Esernyős Galériában** mindkettőt megkaphatja. A Fő tér nem csak találkozási pont, hanem kulturális pont is, hiszen az **óbudai kulturális negyed** több intézménye megtalálható itt. Az Óbudai Múzeum, a Vasarely Múzeum, a Zichy kastély udvara és az épületében található Kassák Múzeum, valamint a fiatalok kedvelt színtere, a világzenének is otthont adó Kobuci kert, a Varga Imre Gyűjtemény.

Kaszásdűlőn a **Pethe Ferenc tér** megújítása az új, budai Promenádnak koncepciójának első állomása volt. A megújítás során színes térkő borítást kapott a terület, megújult a szökőkút, majd a 3K – Kaszásdűlői Kulturális Központ megnyitásával zárult a tér kulturális és közösségi funkciójának kiépítése.

Traianus tér

2012-ben uniós támogatással befejeződött a Bécsi út – Kolosy tér, illetve Nagyszombat utca – Lajos utca környékének fejlesztése. Az **Óbudai Promenádnak** megújítása során új díszburkolat, útpálya szélesítés, a 17-es villamos pályájának megújítása, és a jelenleg is funkcióját kereső Kolosy téri piac csarnokának teljes körű korszerűsítése is megtörtént, ahol létrehoztuk a kerületi Civil Házat, a helyi civil szervezetek találkozási pontját.

Békásmegyeren a Heltai Jenő tértől északra elterülő 3 hektáros területen is hatalmas rehabilitációs program indult a fővárosi TÉR_KÖZ pályázat segítségével. A **Traianusról el-**

nevezett új tér éke a világító szökőkút és a fákkal, gyepvel megnövelt zöldterület. A tér végében található leromlott állapotú szolgáltatóház felújítása után a békásmegyeri időseknek számára itt nyílt meg a **Heltai Idősek Klubja**. Ugyancsak Békásmegyeren elkészült a **Zipernowsky-sétány**. A forgalmi igényeknek megfelelően megújították a gyalogutakat, a díszkövel, az aszfalttal, illetve szórt kövel burkolt útvonalak kapcsolódásánál csomópontokat alakítottak ki, „megfiatalították” a terület több mint negyvenéves cserjeállományát, gyepfelületét, korszerűsítették a közvilágítást és az utcabútorokat.

A kerületi **napközis tábornak** és az Óbudai Teniszakadémiának is helyet biztosító **Barátság Szabadidőpark** fejlesztése is fontos célkitűzése volt a kerület vezetésének. A medencék, a területen található kiszolgáló épületek felújítása, a teniszpályák fölé fűthető sátor telepítése, a parkoló és gyalogút murvával való feltöltése, egy strandröplabdapálya építése, majd később egy műfüves focipálya és egy szabadterei fitnesspark kialakítása is a korszerűsítés része volt.

Napközis tábor a Barátság parkban

Boldog Jerzy Popieluszko emlékpark

Megújított óbudai panel

A Szentendrei úti Kövi Szűz Mária templom melletti területen **Boldog Jerzy Popieluszko** tiszteletére **emlékparkot** hoztunk létre. Fáskert István kőszobrász-művész alkotása, a kövekből faragott rózsafüzér a lengyel atya emlékét idézi.

Tarlós István kezdeményezésére az Árpád Gimnázium előtti téren a katyni tömegmészárlás áldozatainak emlékére egy a **szmolenszki erdőt szimbolizáló emlékművet állítottunk**. Ezzel egyidejűleg a Főváros a teret a **Katyni mártírok emlékparkjának** nevezte el.

A kerület **városképi megújítását** szolgálták az **évente meghirdetett társasházi pályázatok**, amelyek energetikai korszerűsítéshez és építészeti értékek védelméhez nyújtottak segítséget. A pályázatok több tucat panel épület, és régi technológiával épült társasház megújítását eredményezték. **2017-ben például 50 társasház, 160 millió forintos támogatással korszerűsödhetett.**

HALADÁS KÖZÖSSÉG KULTÚRA **FEJLŐDÉS** HAGYOMÁNY CIVILEK HARMÓNIA BIZALOM

Közlekedésfejlesztés az egészségesebb környezetért

Váradi utcai körforgalom

Az utak és az úthálózat karbantartása, új utak építése, mint minden más kerületi önkormányzatot, Óbuda-Békásmegyert is kihívások elé állította. Az elérhető város feltétele a zökkenőmentes és biztonságos közlekedés feltételeinek megteremtése. Általánosságban elmondható, hogy **évente közel 20 ezer m² út rekonstrukcióját** végezte el az önkormányzat, amely tartalmazta az új utak megépítését, a teljes szőnyegezéssel helyreállított útszakaszokat, valamint a kátyúzással javított felületeket is.

NYUGALOM TISZTASÁG OTTHON BIZTONSÁG ÉLMÉNY KAPCSOLAT MOZGÁS JÖVŐ **IRÁNY**

Ezen felül látványosabb útépítés, rekonstrukció az alábbi helyszíneken történt:

- **Megújult a Nagyszombat és a Lajos utca egy szakasza.**
- **Az önkormányzat saját beruházásában készítette el a Szőlő utca – Kiscelli út, valamint a Vihar utca – Váradi úti kereszteződések átépítését.**
- **Városfejlesztési megállapodás megkötése révén készült el a Kunigunda utca, Bojtár utca kereszteződésében az új csomópont.**
- **A Czetz János út, Batthyány utca közötti szakasz 300 méteren újult meg.**
- **Felújítottuk a Zay utcát.**
- **A Záhony utca – Angel Sanz Briz út kereszteződésének felújítása is megtörtént.**
- **Utat építettünk a Mély, az Ádám és a Perje utcában.**
- **A Gázgyár és a Laborc utcában aszfaltozást végeztünk.**
- **A Szőlő utcában, a Mátyás király úton a járdát újítottuk fel.**
- **1,5 km járda épült a Római lakótelepen.**
- **A Tímár utca (Árpád fejedelem útja és Lajos u. közötti szakasza) is megújulhatott.**
- **A Nagyszombat utcai sétány kialakítása a közvilágítás kiépítésével együtt megtörtént.**
- **Burkolatfelújítási munkák nyomán a Perényi lejtő Remetehegyi út és Perényi köz közötti szakasza is elkészült.**
- **Ezen túl szinte valamennyi közpark tervezése tartalmazott sétány/gyalogút kialakítását is.**

Parkolófejlesztés a kerületben

A biztonságos közlekedés érdekében több **körforgalmat, új csomópontokat és gyalogátkelőhelyeket** is építettünk. Így készült el a Remetehegyi út és a Kolostor utca kereszteződésében a körforgalmi csomópont, és Üröm településének támogatása nélkül az **Ürömi út – Dózsa György út – Pusztakúti úti lámpás csomópont**. Jóllehet nem kerületi önkormányzati feladat, de a lakossági kérésnek eleget téve zebrát építettünk a **Nánási út – Vitorla utca csomópontban**, **2 gyalogátkelőt a Búza – Zab utca** találkozásánál és a folytatásában található felüljáró melletti úton, illetve a **Pütkösdűfűdő utcán egy középszigettel ellátott átkelőhelyet** is kialakítottunk. Elkészült a **pütkösdűfűdői csomópont** átépítése is. Az útpálya és járdafelújítás, a buszmegálló új burkolata és a megújult közvilágítás mellett **130 fát** is ültettek.

Parkolófejlesztés

A kerületi vezetés a fizetőparkolás bevezetését sokáig halogatta, mert ebben is a lakosság igényeinek megfelelően szeretett volna dönteni. Végül a többség az agglomerációból érkezők, az átmenőforgalom növekedése és az otthonuk előtti parkolás ellehetetlenülése miatt úgy döntött, ideje szabályozni a parkolást kerületünkben is. Az óbudai fizetőparkolási rendszer egyedülálló kedvezményeket nyújtott a kerületi lakókkal rendelkezőknek, külön kedvezmények vonatkoztak az önkormányzati intézményekben dolgozókra, a gyermeket nevelő családokra, a kerületi vállalkozókra is. A kerületben a forgalmasabb csomópontokban a kezdetektől létesítettünk új parkolóhelyeket, de a fizetős rendszer bevezetésével is több száz új helyet alakítottunk ki. Például az **Akác közben 29, a Kórház utcai szervízúton és a Vöröskereszt utcában, összesen 55 új, a Juhász Gyula utca – Királyok útja közötti szakaszon 40, és a Hadrianus utcában is több új parkolót építettünk**. Továbbá a **Kaszásdűlői HÉV megálló mellett 50 P+R-rel és biciklitárolókkal bővült** a helyek száma.

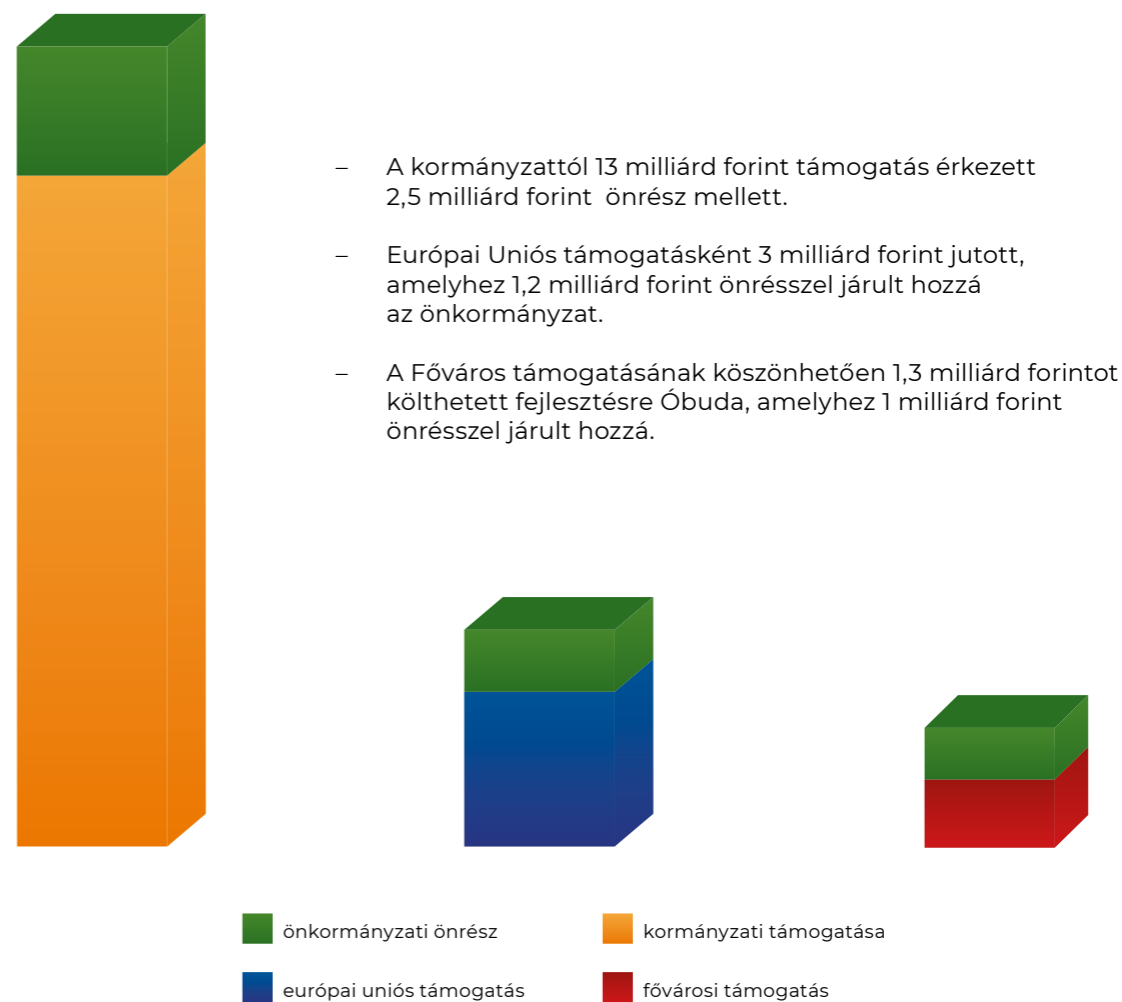
Kormányzati, fővárosi fejlesztések a kerületben

Kandó Kollégium

Ebben az időszakban több olyan fővárosi és kormányzati vagy éppen EU-s támogatást sikerült megszereznünk, és azokból kerületi projekteket megvalósítanunk, amelyek szintén az óbudaiak életét vagy környezetét tették komfortosabbá. Óbuda vezetésének sikeres lobbitevékenysége a fővárosi kerületek közül is kiemelkedik, az együttműködéseknek köszönhetően a 13 év alatt több milliárdnyi támogatásban részesült városrészünk.

Csak az utolsó 5 évben, a 2014-19 közötti időszakban 23 milliárd forint fejlesztésre fordított támogatást szerzett kerületünk.

A már említett fejlesztések mellett a **BKISZ projekt keretében 19 km szennyvízcsatorna épült**. Befejeződött a kerületünket átszelő **fonódó és az 1-es villamos pályájának felújítása**, utóbbi zöldpályá kiépítéssel.

A **TVE sportlétesítmény** korszerűsítése TAO támogatással és önkormányzati önrésszel valósult meg 2016-ban. Több műfüves pálya, szabványosított labdarúgó nagypálya, rekortán atlétikai pálya, utánpótlásképző- és szabadidőközpont, 500 fős lelátó és egy 33 méteres medencés fedett vízilabdacsarnok épült a Hévízi úti telepre. Az Egyesülettel kötött megállapodás értelmében az uszodát a kerületi lakosok kedvezményesen használhatják.

Az 1-es villamos fűvesített pályája

A Meseerdő Óvoda fejlesztését, férőhelybővítését az évről évre növekvő gyermeklétszám indokolta. Az új telephelyen, a **Pöttömházban** 3 új csoportszoba, egy tornaterem és 2 fejlesztőszoba 75, köztük SNI-s gyermek számára biztosítanak ellátást.

Elkészült a Bécsi út szintbeni átépítése a 10. sz. főút bevezető szakaszánál, valamint a **Pomázi úti felüljáró**. Külön kérésünkre kiterjesztették kerületünkre is a **MOL Bubi hálózatot**.

Megújulhatott a műemlékvédelem alatt álló **Árpád Gimnázium** patinás épületének homlokzata és egy új tornateremmel is gazdagodott az intézmény.

Békásmegyeri Piac

2008-ban elkészült a **Megyeri-híd**, mely tehermentesíti a kerület útjait, és enyhíti ezáltal a légszennyezést is.

Megépült a **Békásmegyeri Piac** csarnoképülete 50 üzlethelyiséggel, 188 férőhelyes mélygarázzsal. Az új épületen zöldtetőt is kialakítottak, napelemekkel tették energiahatékonyabbá a komplexumot. A **Heltai Jenő tér** teljes egésze új burkolattal, évelőkkel és fákkal gazdagodott. A II. ütem előkészítése mindenre kiterjedően megtörtént, amikor is további üzlethelyiség, a vízijátékkal kiegészített közösségi tér kialakítása valósulhatott meg.

Egyetemi rangot kapott a Budapesti Műszaki Főiskola, miután teljesítette a felsőoktatási törvényben az egyetemekkel szemben megfogalmazott elvárásokat, új neve: **Kandó Kollégium**. 2018-ban az épület energetikai korszerűsítése is megtörtént, így a hétemeletes épület kívül-belül európai színvonalú diákszállóvá alakult át, és több, mint 400 hallgatónak nyújt európai színvonalú szálláshelyet.

Új kiállítótér nyílt a **KisCELLI Múzeum** alatt, a XVIII. századi sziklapincében. Megújult az intézmény főbejárata és restaurálták a déli szárny két barokk díszkapuját is.

KisCELLI Múzeum

Összhangban a természettel

Fejlesztések az élhetőbb, zöldebb környezetért

A közösségi kertek, valamint a Budapesten elsőként létrehozott Tündéerkertek olyan apró oázisok a nagyváros sivatagában, amik nem csak az ott kertészkedőknek szereznek sok-sok örömet, de a környékre is jó hatással vannak, olykor láthatatlanul is, hiszen javítják a levegőt, sőt le is hűthetik azt, növelik a biodiverzitást. A **Békási kert**, a **Békásmegyer-ófalui**, a Szent József plébánia telkén és a **Zápor kert** is a kerületieknek nyújt kikapcsolódásra és hasznos tevékenységekre lehetőséget. A két **Tündéerkert** közösségei pedig az őshonos gyümölcs és egyéb fajták megmentését tűzték zászlajukra. Valamennyi közösségi kert lehetőséget ad az öngondoskodásra és elősegíti a környezeti nevelést.

Békási kert

Virágosítás a közterületeken

2013-tól évente **muskátliakciót** szerveztünk, ahol a kerületiek kedvezményesen vásárolhattak a virágokból. Ezzel nemcsak a szociálisan rászoruló embereknek segítettünk, hanem Óbudát is virágba borítottuk. A szintén évente kiírt pályázataink, a **Virágos Óbuda** és a **Fogadj Örökbe egy zöldterületet** pályázat is ezt a célt szolgálták, csakúgy mint a **virágtartók** kihelyezése a városrész egy-egy forgalmasabb tereire és a lámpaoszlopaira.

A **Római-part** természetes környezetének és a terület zöldfelületének védelme érdekében, javaslatunkra két ízben, először 2016-ban, majd 2018-ban is **változtatási tilalom** elrendeléséről döntött a főváros akkori vezetése. A változtatási tilalom alatt meghirdettük a **Római-part Építési Szabályzat közösségi tervezése** elnevezésű projektünket. A part revitalizációjával kapcsolatban **egyeztettünk a civil szervezetekkel is**. A partszakasz megújításának folyamatába első lépésként kérdőív kitöltésével lehetett bekapcsolódni 2018 augusztusában, második lépésben pedig szakemberek bevonásával és valamennyi érintett képviselőjével indult meg a közös gondolkodás. A Római-part 70 hektáros területének védelme mindig is fontos volt számunkra, tekintettel arra, hogy nagyhírű és sikeres sportlétesítmények vannak a területen, aktív sportélet

Római-parti idill

zajlik ott. Továbbá üdülőtulajdonok találhatóak, és régi lakóépületek lakói élnek a területen. A gát nyomvonalát nem sikerült kijelölni, pedig a lakossági konzultáció egyértelműen az általunk javasolt **kerítés menti nyomvonalat** látta célszerűnek. Ez járt volna ugyanis a legkevesebb környezetkárosító hatással, ebben az esetben lehetett volna a legtöbb fát megvédeni. Kiss László még MSZP-s kerületi képviselőként a part menti nyomvonalat támogatta. A **Római-part arculatát érintő konzultáció** túl, egy **tanulmánytervet** is készítettünk a gát nyomvonalával kapcsolatosan annak érdekében, hogy ebben a kifejezetten szakmai kérdésben ne kizárólag az érzések és főként ne a politika döntsön. **Célunk volt a Római-part természeti, szabadidős és turisztikai értékeinek megőrzése.** 2018-ban az önkormányzat 10 millió forintot fordított a Római-parton lévő törmelék eltávolítására, és támogatta a part megtisztítását, új padok kihehelyezését, illetve új fák telepítését, több ízben szemétszedési akciót is hirdettünk.

Környezetünk védelmére irányuló cselekvési programunkat az általunk megalkotott **Környezetvédelmi Konceptióban** foglaltuk össze. Ebben szerepeltek konkrét akciók, mint például a **Götés tó és környezetének rehabilitációja**, amit 2015-ben végeztünk el, de több edukációs program is szerepelt benne. Évente hirdettük meg a **Takarítsuk ki Óbudát!** kampányt, amelyhez kesztyűket, szerszámokat, szemeteszákot biztosítottunk a lakosság számára. A kerületben élők szívesen csatlakoztak az akcióhoz. Ehhez kapcsolódva évente kétszer megszerveztük az **E+E hulladékbegyűjtést** is. A tisztább környezetünkért egy **járadatakarítógépet** is vásároltunk. Elindítottuk az **Óbudai Zöld Szabadegyetem** előadássorozatunkat, amely kifejezetten az energiahatékonyság témakörét járta körbe neves szakemberek segítségével.

A legnagyobb önkormányzati projekt, amely célja az energiakorszerűsítés volt, közel 3000 lakót érintő **Faluház felújítási program** volt, amellyel nemcsak a környezetünk védelmét segítettük elő, hanem anyagi megtakarítást sikerült elérni, hiszen jelentősen lecsökkent a fűtés és melegvíz számlájuk az ott élőknek.

Önkormányzatunk alapító tagja volt az **Energiahatékony Önkormányzatok Szövetségének**, amely később beolvadt a **KlímaBarát Települések Szövetségébe**, és így Óbuda-Békásmegyer Magyarország legnagyobb klímavédelmi és energetikai önkormányzati szakmai szövetségének tagja lett.

Megújult intézményeinkben is teljes fűtésrendszer-korszerűsítés, nyílászárócseré, hőszigetelés és esztétikai megújítás történt. Így a Laktanya utcai **Tudógondozó**, a **Kerek Általános Iskola**, továbbá a **II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola**, 2008-ban összesen **6 iskola**, az **Arató**, a **Szél bölcsőde**, a **Kanóc utcai Gyermekevilág Óvoda**, a **Szivárvány**, a **Mókus**, az **Ágoston Óvoda** is korszerű körülmények között fogadta már az intézmény használóit.

Több nyugdíjasklub is megszépült, a Hatvány Lajos nyugdíjasház tetejére pedig koncentrált **napenergiahasznosító berendezést** telepítettünk.

A közterületi bútorok esetében is innovatív megoldásokban gondoltunk, így a kerületbe összesen 2 helyszínen helyeztünk el **okospadot**. Az okospad nemcsak ülőalkalmatosság, hanem információkat tudhatunk meg környezetünkről a beépített hőmérséklet- és légszennyezettség mérőnek köszönhetően, valamint napkollektorai áramot termelnek így az USB portokon keresztül ingyenesen tölthető okoseszközök is.

Óbuda-Békásmegyer a fővárosi kerületek között is az egyik legkiterjedtebb zöldfelülettel rendelkezik. Évente átlagosan 300 fát ültettünk. Majd 2017-ben valamennyi környezetvédelmi és zöldtörekvésünket egy átfogó programba rendeztük, amely lehetővé tette, hogy az egyes akciók egymást erősítsék. A **Guckler Károly Környezetvédelmi Program** a fenntarthatóság jegyében fogalmazta meg célkitűzéseit. A fastratégiánk is komplexebb megoldásokat kínált. Elkészítettük alapként a kerületi fakatasztert, amely sorra vette a kerület teljes zöldállományát, valamennyi fát és a teljes cserjepopulációt, az üresen álló fahelyekkel együtt. Így született meg a közösségi faültetés ötlete, amely keretében **10 év alatt 10 ezer fa elültetését tűztük ki Óbudán**. Ugyancsak ekkor kötöttünk együttműködési megállapodást a Szent István Egyetem tájépítész karával, hogy a Testvérhegy és a Táborhegy volt bányaterületeire alkossanak faültetési koncepciót, pontosabban erdőszítést. Ezek a területek 3000 fát ültettünk volna. A 13 év alatt mindentől függetlenül több ezer fával gazdagítottuk a kerületet, csak az utolsó öt évben **6500 fát** ültettünk, és parkfejlesztésekkel jelentősen **megnöveltük a zöldfelületek nagyságát**.

Okospad és Könyvmegálló a Heltai téren

A környezetvédelem mellett mindig is fontos szerepe volt kerületünkben az **állatvédelemnek**, a **felelős állattartás** ösztönzésének. 2019-re az ebösszeírás adataiból kiderült, hogy kerületünkben majdnem annyi kutya él, mint gyermek. Az évek során a házi kedvencek növekvő száma érzékelhető volt, egyre több konfliktus alakult ki a kutyatartók és a nem kutyások között. Az önkormányzat úgy döntött ezért, hogy támogatni kívánja egy kutyás egyesület létrehozását és működését. Az **Óbudai Kutyás Egyesület** megalakulásával célul tűzte ki, hogy a kerület kutyásait és nem kutyásait közelebb hozza egymáshoz, és többek között párbeszéddel, workshopokkal igyekszik a két tábor közötti falakat ledönteni. Elkészítette szintén anyagi támogatásunkkal a **Kutyás Kisokos nyomtatott és online kiadványt**. Ebben összegyűjtötték mindazt, ami hasznos lehet az Óbudán élő gazdik és leendő gazdik számára. Szerepel benne sok hasznos információ a kutyatartással kapcsolatosan, valamint a helyi szabályozás rövid ismertetője is.

Mindemellett elindítottuk a **kutyabarát programot**, amelynek keretében 70 db új kutyapi-szokgyűjtő edényt helyeztünk ki, valamint további 11 db-ot a Hajógyári-szigetre, és az összes régit is lecseréltük újakra. 11 **kutyafuttatót** építettünk és egy további terveit is elkészítettük, például a Táncsics parkba is, ezek közül több agility eszközökkel is felszerelt. Különlegesnek számít a kerület legnagyobb futtatója, az Ószi utcában, amely kialakításakor külön a nagytestű és kisméretű kutyákra is gondoltunk. A kutyákat **póráz nélkül** is lehet sétáltatni a kerületben az erre kijelölt területeken. A 8 helyszínt a lakossággal egyeztetve jelöltük ki.

Kutyafürdőzés a Hajógyári-szigeten, a tervezett kutyás strand helyszínén

HALADÁS KÖZÖSSÉG

KULTÚRA FEJLŐDÉS HAGYOMÁNY CIVILEK HARMÓNIA BIZALOM

A gondoskodó kerület

NYUGALOM TISZTASÁG

OTTHON BIZTONSÁG ÉLMÉNY KAPCSOLAT MOZGÁS JÖVŐ IRÁNY

Óbuda-Békásmegyeren 2006-ban úgy döntöttünk, hogy a rászorulóknak érdekében úgynevezett krízislakás-keretet hozunk létre. Ezzel a megoldással támogatni tudtuk a bajba jutottakat anélkül, hogy ingatlanuk megvásárlása érdekében hitelfelvételre kényszerültek volna.

Rászoruló gyermekek reggeliztetése

Egyedülálló szociális ellátórendszert hoztunk létre Óbudán, amely kiemelten figyelt az időskorúakra, az aktív korú nem foglalkoztatottakra, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdőkre, a gyermekes családokra, a fogyatékkal élőknek, a krónikus betegeknek, pszichiátriai, illetve szenvedélybetegnek, a kábítószerproblémával küzdőkre és családtagjaikra, valamint a hajléktalan személyekre is. A kiterjedt szociális hálózat szereplőiről és tevékenységeiről, valamint támogatási formáiról és lehetőségeiről nyomtatott és online kiadványban, az **Óbudai Információs Füzetek sorozat Óbuda, a gondoskodó város c. kiadvány** lapjain számoltunk be. A hatékony segítségnyújtás érdekében több fórumot is létrehoztunk, köztük **Óbudai Fogyatékosügyi Kerekasztalt, Óbudai Szociális Kerekasztalt, Óbuda-Békásmegyer Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszert**, megújítottuk az **Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fórumát**, és külön kiadvánnyal is segítettük az érintetteket. Önkormányzatunk kötelezően ellátandó feladatain túl önként vállalt feladatként működtette az **Otthoni Szakápolási Szolgálatot**, az ingyenes segédeszköz kölcsönzést és a nyugdíjas házakban a 24 órás nővérszolgálatot. Támogatást nyújtottunk az időseknek, tanulóknak (pl. **Óbudai Továbbtanulási Támogatás**), sportolóknak, újszülötteknek, fogyatékkal élőknek, és mások mellett segítettünk a lakhatási problémák leküzdésében is, rendkívüli segéllyel a létfenntartást veszélyeztető élethelyzeteket kezeltük. Lakáspályázataink között évente egyszer kifejezetten a **fiatalok lakáshoz jutását** ösztönöztük. Az **Óbudai lakhatási támogatás, az Óbudai jövedelempótló támogatás, az Óbudai gyógyszer-támogatás, Óbudai hátraleképezési támogatás, a gyermektáboroztatás** csak néhány az önként vállalt feladataink közül.

A szakszerű ellátást támogatta az intézményrendszer épületeinek korszerűsítése is. A Váradi utcai **Gyermekek Átmeneti Otthona** a felújítás után komfortos körülmények között gondoskodott a gyermekekről, a **Családok Átmeneti Otthonát** közel 100 millió forintból újítottuk meg teljeskörűen, akadálymentesítettük és korszerűsítettük a **Derűs Alkony Gondozóházat**, és a bölcsődék korszerűsítése is folyamatos volt.

Közel 200 civil szervezettel volt együttműködési megállapodásunk, amelyeket költségvetési soron, civil működési pályázat keretében és egyéb támogatási formákban támogattunk. Ezek mindegyike az egészségügyi, szociális, oktatási, sport, kulturális területen hiánypótló munkájával erősítette hálózatunk működtetését. Az Ételet az Életért Alapítvánnyal például több mint 10 éves múltra visszatekintő együttműködésünk keretében naponta 600 adag melegételt osztottunk a kerület 3 pontján a rászoruló családoknak, valamint évente kétszer nagyszabású, 800–800 adag melegételt és tartósélelmiszer-csomagozást rendeztünk az óbudai nehézsorsú családoknak. Óbuda élen járt az élelmiszerek mentésében is. 2012-ben kötöttünk együttműködési megállapodást a Magyar Élelmiszerbankkal, aminek köszönhetően az óbudai családok a Családsegítőn keresztül heti rendszerességgel jutottak húshoz, felvágotthoz, zöldségfélékhez, konzervekhez, édességhez, pékáruhoz. Az adományok több ezer felnőttnek és gyermeknek nyújtanak segítséget a mindennapokban.

Gyermeknapra ételosztás a Krisna-tudatú Hívők Közösségével

Többször aktualizálva jelentettük meg a **Közel az emberekhez – civil kiadványunkat**, amely a civil szervezeteket mutatta be, az általuk végzett tevékenységeket és az önkormányzati együttműködés keretében nyújtott szolgáltatásokat ismertette.

Elsőként az óbudai szalézi szerzetesek, később önkormányzatunk támogatásával az **Összefogás Óbudáért Egyesület** a Békásmegyeri Közösségi Házban, majd további két helyszínen, Kaszásdűlőn és belső-Óbudán kínált **naponta térítésmentesen reggelit és elvihető uzsonnacsomagot egyszerre közel 100 rászoruló gyermeknek**. A célunk a programmal az volt, hogy egyetlen gyermek se induljon éhesen az iskolába. Az Egyesület szervezésében a rászoruló családok az ünnepekkor **élelmiszersomagot** is átvehettek, valamint évente egyszer almaosztást is rendeztek számukra.

Annak érdekében, hogy a kerületiek helyben tudjanak vásárolni friss, termelői árut, **három helyszínen nyitottunk termelői piacot**.

A nyugdíjasok és a mozgásukban korlátozottak életminőségének javítása érdekében beindítottuk a **Könyvet Házhoz** szolgáltatásunkat, amely keretében több száz olyan kerületi személy juthatott olvasni valóhoz, akik valamilyen oknál fogva nem tudtak vagy nehezükre esett kimozdulni otthonukból.

A nagyothalló és siket személyek közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférését biztosítottuk azzal, hogy a hivatal két ügyfélszolgálatán **videótolmács szolgáltatást** vezettünk be.

Békásmegyeren szociális városrehabilitációs programot indítottunk el. Az Európai Unió 709 millió forint vissza nem térítendő támogatásából a terület szociálisan veszélyeztetett lakóinak életminőségjavítására komplex szolgáltatást – lakásfelújítással és közösségi programokkal – dolgozott ki az önkormányzat.

2008-ban a lakosság kérésére a közterületi italozás visszaszorítása és az itt élők nyugalma érdekében **rendeletben szabályoztuk az alkoholos italok árusításának időintervallumát**. A kerületben ezért este 10 óra után nem lehet alkoholt vásárolni. Az intézkedésnek köszönhetően visszaszorultak az esti, éjjeli rendbontások.

Almási Balogh Lóránd Idősek Klubja

A szociális területen végzett munkánkért, kiemelten az esélyegyenlőséget hatékonyan kezelő településpolitika folytatása és a fogyatékos emberek helyi szervezeteivel való szoros együttműködése okán **elnyertük a Befogadó Magyar Település díjat**, valamint oklevéllel és emléklakettel ismerte el az Emberi Erőforrások Minisztériuma a **gyermekvédelem területén végzett kiemelt munkánkat**.

Fókuszban az idősek

„Az öregség nem az évek számához kapcsolódik, hanem attól függ, hogy milyen minőségű életet élünk, vannak-e megvalósítandó céljaink, érdeklődünk-e még a bennünket körülvevő világ dolgai iránt és, hogy úgy általában hogyan érezzük magunkat a bőrünkben (...) Mi azt szeretnénk, ha az önkéntes egészségügyi állapotunk nem jelentene akadályt abban, hogy túl a nyugdíj korhatáron is felismerjük az élet szépségét és részesei lehessünk azoknak a pillanatoknak, családi ünnepeknek és különböző közösségi eseményeknek, melyek széppé teszik a hátralévő éveiket.” *részlet Bús Balázs, az Idősek Világnapján (2018) elmondott beszédéből.*

Ezek a szavak elevenedtek meg a tettekben is. Önkormányzatunk **10 idős klubjában** és egy gondozóházban kínált magas szintű ellátást és változatos kulturális, sport és ismeretterjesztő programokat. Nagy hangsúlyt fektettünk és támogattuk az ünnepek méltóképpen való megünneplését, az idős emberek mentális egészségére fókuszáló programokat, mint a **műveltségi vetélkedő**, valamint az **Egészséges Ezüstkör** és több más **ismeretterjesztő előadásorozat**, a **Művészetek Fesztiválja** és a hozzá kapcsolódó kiállítás, vagy éppen az **Nyugdíjasok Óbudai Akadémiája**. Ez utóbbit 2011-ben együttműködési megállapodás keretében indítottuk a Milton Friedman Egyetemmel, ahol nyelvi kurzusok mellett, kultúrtörténeti, történelmi, társadalomtudományi, számítástechnikai előadásokat is hallgathattak az idős emberek. De támogattuk, hogy **ingyenes internet**-hozzáférésük legyen a klubok tagjainak, és megismerhessék a digitális világot tanfolyamokon keresztül. Minden évben **helyben történő szűrőnapot is rendeztünk**, továbbá az egészségük megőrzése céljából **ingyenes fürdőbelépőket** biztosítottunk időseink számára.

Megalakítottuk az **Idősök Tanácsát** annak érdekében, hogy a kerületi idős emberek könnyebben és megfelelő információkhoz, valamint hathatós segítséghez jussanak az életüket, élethelyzetüket érintően. A testületben idős emberekkel foglalkozó civilek, szakmai szervezetek képviselői és a Polgármesteri Hivatal Szociális Osztályának munkatársai rendszeresen egyeztettek a felmerülő problémákról és új ötletekről.

A kerületi nyugdíjasoknak minden évben lehetőséget teremtettünk **kedvezményes üdülésre** a 27 szobás sóstói motelben. A gyerektábor területén található **motel épületét felújítottuk**, és egy szabadterei fitnessparkot is telepítettünk a közvetlen közelébe. Elkészítettük a tábor valamennyi kiszolgáló épülete teljes korszerűsítésének terveit is, beleértve az étkezőt is.

Az évente megrendezett **burgonyavásárral** és **muskátliakcióval** és a kétszer megrendezett **almaosztással** elsősorban a rászorulóknak és a nyugdíjasoknak kívántunk segíteni. A népszerű akciókon valamennyi kerületi jogosult a piaci ár töredékéért vásárolhatott vagy ingyen juthatott zöldséghez, virághoz, gyümölcshöz.

Sóstói motel

Idősök sportnapja

Vízi sportnap a Pünkösdfürdői strandon

A színvonalas programok mellett a szépkorúakat ellátó **intézmények korszerűsítését is folyamatosan végeztük**. Ennek eredménye, hogy valamennyi közintézményt **akadálymentesítettünk**. Az idős emberek kényelmét elősegítve **új idős klubjait is nyitottunk**, hogy valamennyi kerületrészben könnyen hozzáférhessenek a szolgáltatásokhoz. A **Meggyfa utcai idős klubját**, jóllehet előtte is idősklubként funkcionált, teljesen megújítottuk 2011-ben, így 21. századi igényeknek megfelelően alkalmassá vált több közösségi program befogadására. Új idős klubját nyitottunk a **Gázgyári lakótelepen**, amely 400 nyugdíjasnak nyújt szociális, kulturális és egészségügyi szolgáltatást, de új klubot avattunk a **Heltai Jenő téren** is a Traianus tér rekonstrukciójával egyidőben. A fővárosi TÉR_KÖZ pályázaton elnyert támogatás segítségével ez a klub egy 100 fő befogadására alkalmas korszerű és modern épületben lelt otthonra. Továbbá felújítottuk a **Harang utcai idős klubját**, valamint a **Harrer Pál utcai idős klubjának** épületét rámpákkal, jelzőburkolattal, irányítótáblákkal és felvonó beépítésével tettük komfortosabbá. A **Derús Alkony Gondozóházat** 7 db 1 ágyas szobával bővítettük, amely így 56 fő befogadására vált alkalmassá.

Az egyedül élő nyugdíjasoknak az otthonukban ért támadás megelőzése céljából **elektromos ajtóékeket** osztottunk. Összesen közel 5000 idős óbudai vehette át a biztonsági berendezést.

Az idős emberek és általánosan a szociális területet érintő célkitűzéseinket a **Fischer Ágoston Szociális Programban** összegeztük. Ez a 2019-ig elérhető ellátórendszer az önkormányzatunk által biztosított segélytípusokat, a szociális- és gyermekvédelmi intézményeket és azok szolgáltatásait, a kerületben tevékenykedő civil szervezeteket, illetve a jövőre vonatkozó elképzeléseket, terveket tartalmazta.

Az országos viszonylatban is kiemelkedő intézkedéseinkért 2011-ben és 2015-ben is elnyertük az **Idősbarát Önkormányzat-díjat**, valamint A **Budapestiek Esélyegyenlőségéért – Zalabai Gábor Díjat** is.

Család- és gyermekbarát kerület

Élő népzene
a bölcsődékben

Összesen közel 50 játszóteret kezelt Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata. 2014-től nagyszabású **játszóterrekonstrukciós** programot indítottunk el, annak érdekében, hogy a kerület valamennyi játszótere megfeleljen az uniós biztonsági követelményeknek és megújult környezetben, új játékeszközökkel fogadhassák a gyermekeket. Tíznel is több új játszóteret építettünk, köztük az Árok utca – Kőbánya utca sarkán lévő, ami egy mezítlábas parkkal együtt készült el, de említhetnénk a csillaghegyi Makovecz bölcsőde melletti mini szabadidőparkot is. Ezen túl kerületünkben található a legtöbb (7 db) **Máltai játszótér** is, melyek **üzemeltetését támogattuk**. Ezek mindegyikén játszóház és mosdó is található, valamint félautomata **defibrillátor** készülékekkel is felszereltettük azokat. Külön öröm volt számunkra, hogy támogathattuk a Pünkösdfürdő utca – Hatvany Lajos utca sarkán található **speciális játszótér** eszközeinek beszerzését, amelyek esélyegyenlőséget biztosítanak a speciális igényű gyermekeknek is.

Mezítlábas park Békásmegyer-Ófaluban

Bevezettük az **Almaprogramot** az általános iskola 1–4. osztályos tanulóinak, amely során a kerület 16 iskolájában, naponta 3560 alsós diák jutott friss gyümölcshöz.

Elindítottuk az iskolákban az **Iskolabüféprogramot**, amellyel az iskolai büfék kínálatát tettük egészségesebbé. Már az első évben, 2008-ban, 19 iskola csatlakozott a programhoz, 2019-re szinte valamennyi iskola részt vett benne. A program évente versenyt hirdetett a büfék között, amely motiválta az üzemeltetőket az egészséges, sőt a kreatív ételek elkészítésében. A program minden évben a gyerekeknek meghirdetett vetélkedőkkel és előadásokkal tűzdelt egészségnappal zárult, ahol a csapatok felmutathatták az egészséges életmóddal kapcsolatos tudásukat.

Csillaghegyi
Makovecz bölcsőde

Felújított védőnői vizsgáló

Az infrastrukturális fejlesztések, az ingyenes kulturális- és sportprogramok, az átfogó játszótér-rehabilitációs programunk, a magas szakmai színvonalat képviselő óvodai és bölcsődei ellátás, a kerület zöldterületeinek nagy aránya évről évre több fiatal, ifjú házast vagy kisgyermekes családot csábított kerületünkbe. Ezért a 14 év alatt **jelentősen megnöveltük az óvodai és bölcsődei férőhelyek számát**, további több száz gyermeknek biztosítva a szolgáltatást. Ugyanezen oknál fogva **3 új védőnői körzetet** is létrehoztunk.

Makovecz Imrével nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki, vele kezdtünk el tervezni egy új csillaghegyi bölcsődét, melyet egyik tanítványa fejezett be végül. A **Makovecz-stílusú, Hunyadi utcai bölcsőde** megépítésével kiváltottuk az Álmos utcai, leromlott állagú bölcsődét. Az új épület területén korábban egy elavult játszótér állt, pótlására egy korszerűbb mini szabadidőparkot építettünk az óvoda és a bölcsőde közötti térre. Az új intézmény több mint félszáz gyermek számára biztosít ellátást, az így létrejövő kapacitásbővítés a környéken lakó kisgyermekes szülőknek jelentett könnyebbéget. Az épület mellett, hogy esztétikailag is egyedülálló, 21. századi felszereltségű.

Az intézmények felújítása évente költségvetési soron szerepelt, melyeknek köszönhetően **sorban újulhattak meg a többnyire 40 éves épületek**. A kerítések festése, az elektromos hálózatok cseréje, a fűtés korszerűsítése, a nyílászárók cseréje, a tetők javítása, a burkolatok cseréje, a falak festése mind hozzájárult ahhoz, hogy a gyermekek biztonságos és szép környezetben töltsék napjuk nagy részét. A **Százszorszép Óvoda** egy új tornateremmel is gazdagodott.

Minden évben két helyszínen biztosítottuk a **gyermekek nyári napközis táborozását**. A szülőknek csak az étkezési díjat kellett megfizetniük, a számos sport- és ismeretterjesztő program, a strandolás ingyenes volt. Az iskolásoknak lehetőségük volt az önkormányzat **Balatonszabadi-Sóstón található táborában** is kedvezményes díj ellenében eltölteni a szünidőt.

A gyermekeket az első közösségi élmények a bölcsődékben érik éppen úgy, ahogy szervezetük is először találkozik idegen kórokozókka. A felsőlégúti megbetegedések ebben a korban nagyon gyakoriak, ezért **több bölcsődében sószoza** kialakításával igyekeztünk a kicsik egészségét megővni.

Sószoza a bölcsődében

Játékos Fő tér

Biztosítottuk **az iskolai szünidőkben** a szociálisan rászoruló gyermekek **ingyenes étkezését**. 2012 óta évente gyarapodott kerületünk újabb és újabb **KönyvMegállókkal**. 2019-ben már 6 felnőtt és **5 gyermek szabadterei könyvesszekerénynek** örvehdettek az olvasni szeretők. Nyáron a Római-partra mozgó könyvtárat vittünk, az ott működő Fellini Római Kultúrbisztró **nyári filmvetítéseit** pedig bekerültek az Óbudai Nyár programsorozatába. Mind a könyvsszekerényekkel, mind pedig a mozgó könyvtárral az olvasást kívántuk népszerűsíteni.

KönyvMegálló

Filmvetítés a Fellini Római Kultúrbisztróban

Országosan is egyedülálló a kisgyermek zenei és beszédfejlődését elősegítő programot indítottunk a legkisebbeknek **Élő népzene a bölcsődékben** címmel. A program, amelynek lényege, hogy a népzene hallgatásával és közös énekléssel pozitívan befolyásolják a kisgyermek anyanyelvi fejlődését és a beszéd indulását, kivívták a legrangosabb szakmai elismeréseket, miniszteri oklevelet és Forrai Katalin Díjat kapott. A programot az óvodákra is kiterjesztettük az Óbudai Népzenei Iskola tanárai segítségével, itt már a hangszerekkel és a néptáncsal való ismerkedés is hangsúlyossá vált.

A VédElem a mellényem kampányunkban országosan elsőként kerületünkben kaptak az óvodások és kisiskolások **láthatósági mellényt**. A korcsoportba tartozó mintegy 8000 gyermek számára az óvodai felügyeleti időben, illetve a tanítási idő alatt, köztéri közlekedésük alkalmával kívántunk védelmet nyújtani a sárga mellénnyel.

Az **újszülött-támogatás** 2019-ben már 25 ezer forint volt és minden óbudai születésű gyermeknek alanyi jogon járt, kérelem nélkül.

A hivatalban és az önkormányzati intézményekben a kisgyermekes édesanyák újra munkába állásának segítése céljából **20 részmunkaidős munkahelyet hoztunk létre**, továbbá bevezettük az ún. **apanapot**. Ennek keretében extra munkaidő-kedvezményt vehettek igénybe a köztisztviselőként dolgozó, 4 év alatti gyermeket nevelő édesapák.

A gyermekekért és gyermekes családokért tett intézkedéseinket az UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány a 2015-ben **Gyermekbarát Település-díjjal** ismerte el. Az indokok között a gyermekrésztétel biztosítása (például az ifjúsági közmeghallgatáson, a képviselőtestületi és bizottsági üléseken), az Élő népzene a bölcsődékben program, az önkormányzati támogatással működtetett Málta-i játszótérek, az integrált és fejlesztő bölcsődék szakmai programja, a Gyermek KönyvMegálló, valamint a kutatások és a gyermekjogi stratégia szerepelt.

2017-ben a Három Királyfi, Három Királynő Mozgalom **Családbarát hely kitüntetéssel** ismerte el a kerület családbarát szolgáltatásait, kiemelve rendezvényeinket, kiterjedt szociális ellátórendszerünket, kulturális és sportprogramjainkat.

Mozgásban az egészséges város

Óbudai Futófesztivál

Sportfejlesztések, szolgáltatások

Önkormányzatunk kiemelt helyen kezelte a sportot, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy 2007 megalapítottuk az **Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft.**-t azzal a céllal, hogy az óbudaiakban tudatosítsa a betegségmegelőzés szerepét, fellendítse a diák és a lakossági sportigényeket, és magát a sportéletet is felpozícionálja. Feladata volt a közel 100 kerületi **sportegyesület összefogása**, előkészítette és koordinálta az **Óbuda Sportolója-díjra**, a **Hidegkuti Nándor Emlékplakettre**, a **Jó tanuló, jó sportoló díjra** érkező jelöléseket. Üzemeltette a városrész **műfüves sportpályáit**, a **Barátság Szabadidőparkot** és az ott található **Óbudai Strandot**, az **Óbudai Tenisz Klubot**, télen az **ingyenes korcsolyapályákat**. A III. kerületi diákolimpia szervezésében és felügyeletében is részt vállalt, továbbá gondoskodott a 400 férőhelyes **Balatonszabadi-sóstói üdülőpark** működéséről. Üzemeltette az önkormányzati **gyerektáborokat** és koordinálta a **külföldi, testvérvárosi csereüldtetéseket**, valamint az ezekhez kapcsolódó sportprogramokat szervezte. Évente megrendezte az öt állomásból álló, **ingyenes szabadidős tömegsport-rendezvényt** is, amelyen alkalmanként több ezren vettek részt.

A **Kerékpárosbarát Település és Munkahely** címre négyszer pályáztunk, és mindannyiszor el is nyertük. A kerékpáros közlekedés népszerűsítése a kezdetektől fontos volt számunkra. Elsőként közös üzemeltetésben a Berguson Kft-vel megnyitottuk a Fő tér közelében az **Óbudai Kerékpárkölcsonzót**. Ezzel a munkatársainkat is támogattuk abban, hogy kerékpárral járjanak munkába és ne autóval, hiszen a célunk az egészségmegőrzésen túl az autós forgalom csökkentése volt. Később a Polgármesteri Hivatalban és az önkormányzat intézményeiben egy **70 kerékpárból álló flottával** is segítettük a dolgozók életmódváltását, és a Fő térre is telepítettünk bicikliparkolókat.

2016-tól **anyagi támogatást is adtunk a kerékpárral munkába járó dolgozóinknak**, amely összege 8000 Ft/hó volt, valamint évente kétszer **ingyenesen szervizszolgáltatást** is igénybe vehettek. Szintén ebben az évben indítottuk el **az ingyenes bringás reggeli programunkat**,

Hivatali kerékpárflotta

Bike & Breakfast bringásreggeli

a Bike & Breakfast-et. Az évente 9 hónapot felölelő programon több ezer bringás pattant nyeregbe, és reggelizett az akció keretében. Az ingyenes program célja az volt, hogy azokat is kerékpárra ültesse, akik egyébként a hétköznapiak során más közlekedési formát választanának. Az egészségmegőrző kezdeményezés rendkívül sikeres volt, köszönhetően az együttműködő vendéglátóhelyeknek is.

A kerékpáros közlekedés alapfeltétele a KRESZ ismerete és a biztonságos közlekedés, ezért a Magyar Kerékpárosklubbal közösen elkészítettük a **Kerékpáros Kisokost**, amelyet minden kerületi általános iskola felső tagozatos tanulójához, valamint négy gimnázium diákjaihoz, azaz több mint **5000 diákhoz juttattunk el**. 2017-ben az egyre növekvő számú biciklis érdekében, a Laktanya utcai sportparknál egy **kerékpáros szervizpontot** telepítettünk. A helyszín kiválasztásánál fontos szempont volt az, hogy a szervizpontot a kerékpárral közlekedők könnyen elérhessék, ezért közvetlenül az Eurovelo6 kerékpárút mellett helyeztük azt el. A szervizponton napelemmel működtetett kompresszoros pumpa, imbuszkulcsok, villáskulcsok, csavarhúzó, fogók és szerelőállvány állnak rendelkezésre. Természetesen nagyszabású rendezvényeink sorából sem hiányozhatott a kerékpáros program, 2011-től rendeztük meg a **Tour de Óbuda ingyenes kerékpáros napot**. A rendezvényen több távon lehetett nevezni, lehetősége volt a gyakorlott bringásoknak is részt venni, de családi programként is népszerű időtöltés volt. 2019-ben rekord számú résztvevővel zárt az esemény, több mint **5 ezer bringás** csatlakozott a rendezvényhez.

Műfüves pálya a Pais Dezső Általános Iskola udvarán

A sportfejlesztések nyomán pályázati támogatás segítségével 13 kerületi általános iskolába építettünk **műfüves focipályát**, ezen túl a Barátság szabadidőparkban is ilyen pályán játszhatnak mérkőzéseket a gyerekek és a felnőttek egyaránt.

2016-ban elindítottuk a főként a távol-keleti országokban jellemző **Közösségi Torna** programunkat. Kezdetben elsősorban az idősekre koncentrálni nyújtó és lazító gyakorlatokkal, valamint chi kunggal várták a szakadók az érdeklődőket, majd a lakossági igényekre reagálva megjelent a kínálatban a gimnasztikus torna, a core training és egyéb dinamikusabb mozgásformák, amik már a fiatalabb korosztálynak is megfelelő aktivitást nyújtottak. Az **ingyenes mozgásprogramot heti 5 napon keresztül a városrész 8 nagyobb terén** élvezhették az egészséges életmód hívei.

Közösségi Torna a Flórián téren

Az Advent Óbudán rendezvény elmaradhatatlan kelléke volt minden évben a Fő téren, majd a Csobánka téren is felállított **ingyenes jégpályák**. A pályákon minden korcsolyázni szerető hódolhatott ennek a sportágnak, de a gyakorlatlanabbaknak korcsolyaoktatást is biztosítottunk. Hétközben az iskolák a mindennapos testnevelésórák keretében is igénybe vehették a pályákat. Átlagosan egy szezonban több mint **70 ezren látogatták** a korcsolyapályákat.

A Fő téren 2007 óta minden télen jégpálya várja a korcsolyázni vágyókat

2019 év végéig összesen **22 szabadtéri fitnessparkot** telepítettünk. Ahol a közösségi tervezés alkalmával az ott élők street workout eszközöket is szerettek volna, oda azokat is kihelyeztünk. A parkok sportolási lehetőséget nyújtanak mindazoknak, akik nem szeretnek fitnessterembe járni, vagy nem engedhetik meg maguknak, hiszen a közterületekre kihelyezett eszközök ingyenesen használhatóak. Tájékoztató táblák a preventív és erősítő mozgásformákat is bemutatják a gyakorlatok helyes elvégzése érdekében, továbbá alkalmanként **edző segítségével** is elsajátíthatják a helyes használatot a park látogatói.

Szabadtéri fitnesspark a Laktanya utcában

Az Óbudai Társaskör adott otthont a széleskörű ismereteket nyújtó **San Marco Szabadegyetem** egészségügyi előadásainak, amely célja a megelőzés és az ismeretterjesztés volt. Az előadásokra neves vendégelőadókat hívtunk, akik közérthetően tárták fel egy-egy betegség előzményeit és a már kialakult tünetegyüttesek kezelési módját. Az előadások valamennyi évadát több százan kísérték figyelemmel.

Ingyenes iskolai korcsolya- és óvodai úszásoktatás

Európa bajnokok, világbajnokok és olimpikonok, sportszakemberek előadásait hallgathattuk az **Óbudai Sportakadémia** előadásain. Benedek Tibor, Szilágyi Áron, Kovács Koko István olimpikonok is vendégei voltak a népszerű ingyenes előadássorozatnak, ahol a neves előadók személyes tapasztalataikat, tanácsaikat is megosztották az óbudaiakkal.

Önkormányzatunk **ingyenes telekhasználat**al támogatja a **Gepárdok Egyesületet** abban, hogy megépítse Óbudán azt a **multifunkcionális jégcsarnokot**, amely az egyesülettel kötött együttműködési megállapodás keretében helyet biztosított az iskolások és óvodások ingyenes korcsolyaoktatásához. A bérleti konstrukció egyik feltétele volt, hogy a kerületieknek lehetőséget kínáljanak hétfőként **kedvezményes közönségkorcsolyázásra**.

A Csobánka téri **BMX- és gördeszkapályát** elsősorban a 10–12 évesnél idősebb korosztály számára építettük, közvetlenül a szabadtéri fitnesspark mellé. A pályát körbeölelő betonfalat pedig **legális graffiti falként** használhatják az alkotni vágyó fiatalok.

Az **Óbudai Sportágbörze** rendezvényünkön a kerületi gyerekek megismerkedhettek szinte valamennyi sportággal, sőt ki is próbálhatták magukat a nekik tetsző mozgásformákban. 2019-ben már közel 40 egyesület mutatkozott be és toborzott tagokat az eseményen, és 3900 résztvevő ismerkedhetett meg munkájukkal.

Az **Óbudai Teniszkлуб** üzemeltetését is átvettük, a **pályákat korszerűsítettük, fűthető sáttortetővel lehetővé tettük a téli sportolást** is, büfét, mosdóval ellátott öltözőt építettünk a sportpark látogatóinak.

Jóllehet a közoktatás rendszerének átalakításával 2013 januárjától a kerület iskolái állami fenntartásba kerültek, önkormányzatunk nem hagyta magára az intézmények diákjait, pedagógusait. A színvonal megtartása érdekében a karbantartásra, fejlesztésre saját forrásból továbbra is költöttünk. Az **iskolaudvar fejlesztési programunkkal** a gyermekek szabadidős és sportolási tevékenységeit kívántuk támogatni. Ennek keretében változatos tervek születtek, hiszen az oda járó gyermekek, pedagógusok és szülők bevonásával alakítottuk ki az adott udvar végleges funkcióját. A Krúdy Gyula Angol–Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola udvarán egy régi futókör és egy távolugró pálya felújítása is szerepelt az igények között. A **futópálya** rugalmas burkolatot kapott, és a futósávok felfestése is megtörtént. A **távolugró pálya** korszerű öntött gumiburkolata biztonságosabbá és kényelmesebbé tette a gyerekek sportolását.

Önkormányzatunk az egészséges életmódra nevelést segítette elő azzal, hogy **ingyenes óvodai úszás és korcsolyaoktatást** biztosított a kisgyermekeknek. Az óvodások úszásoktatásával a cél a vízhez szoktatás és a vízbiztonság megszerzése. Az óvodásokat külön buszokkal szállítottuk az uszodákba csakúgy, mint az iskolásokat a Gepárdok Jégcsarnokba, ahol az Óbudai Hockey Club edzői együttműködési megállapodásunk keretében vállalták az alsósok, 2018-tól pedig már a nagycsoportos óvodások korcsolyaoktatását. **A 2015-től zajló programon évente 11 héten keresztül több száz gyermek sajátíthatta el az úszás és a korcsolyázás alapjait.**

Aquincumi Általános Iskola udvarfejlesztése

Mindent az egészségért!

A Gyurcsány-kormány irányítása alatt álló Fővárosi Önkormányzat 2007-ben megszüntette a kerületben működő Szent Margit Kórház önállóságát, valamint felszámolta a sebészeti és a szülészeti osztályt. Ekkor kezdeményeztük, hogy a Szent Margit Kórház fenntartói joga a Fővárosi Önkormányzattól kerüljön át a kerülethez, hogy az önálló intézményként működhessen. Bár ez nem valósult meg, mégis eredménynek tekinthető, hogy a sebészeti osztály mellett, 2008. március 1-től 15 ágygal újraindulhatott a Szülészeti Osztály Óbudán, majd 2012-ben sikerült visszazerezni a kórház önállóságát.

A **Szent Margit Kórház** mindig is fontos szerepet töltött be Budapest, Óbuda-Békásmegyer és a térség egészségügyi ellátásában, így **rendszeresen támogattuk fejlesztési terveiket**. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Bús Balázs polgármester vezetésével mindig kiemelt figyelmet fordított az intézményre és szívügyének tekintette a 2007-ben a Gyurcsány-kormány által elsorvasztott és az önkormányzat sorozatos tiltakozásának köszönhetően megmentett Szent Margit Kórház sorsát. **Az önkormányzat 2014 és 2019 között közel 70 millió forinttal tudott hozzájárulni kórházi fejlesztésekhez**, melyeknek köszönhetően laparoszkópos egységet tudtak kialakítani a központi műtőben; megújult a Terhesgondozó; kiépítésre került a képtároló és képtovábbító rendszer a Radiológiai és a Központi Intenzív Osztályon, valamint orvostechinikai eszközöket szereztek be a Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály számára, sikerült egy laparoszkópos tornyot, digitális röntgengépet, szívtultrahang és mammográf készüléket is beszerezniük.

A **Szent Margit Rendelőintézetet** 2003 óta Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata tartja fent, miután átvette ezt a feladatot a Fővárosi Önkormányzattól. A III. kerületi önkormányzat azóta **is milliárdos nagyságrendben támogatta a fejlesztéseket** az intézményben.

A Csobánka téri Szakrendelő energetikai korszerűsítés után

Gyorsabb és kisebb sugárterheléssel járó vizsgálatokra alkalmas **csúcsmínőségű röntgengépeket** szereztünk be a Vörösvári úti és a békásmegyeri szakrendelőbe is. 2014 és 2019 között egy magas minőségű **szívtultrahang készülék** megvásárlását támogattuk a teljes hozzátartozó informatikai fejlesztéssel, majd a Szent Margit Rendelőintézethez tartozó Tüdőgondozóban szintén lecseréltük az elavult röntgenberendezést, így a legújabb technológiára képes **digitális röntgenberendezés** szolgálhatja a kerület lakosságát.

Nagy eredmény, hogy a gyermekek szakellátása Óbudán szinte teljeskörű, kivéve a gyermekellátásra szakosodott gyermekkorhízi, gyermek-szakambulanciái ellátás során diagnosztizálható, kezelhető betegségeket, amelyekre gyermekkorházak és speciális intézmények szakosodtak. Ezek például a gyermekkardiológia, hematológia, urológia és neurológia. A Szent Margit Rendelőintézet a házi gyermekorvos beutalására (pl. ortopédia, allergológia, tüdőgyógyászat) vagy beutalás nélkül igénybe vehető ellátás esetén (fül-orr-gégészet, szemészet, sebészet, bőrgyógyászat, nőgyógyászat, fogászat) fogadja és várja a 14 év alatti kis pácienseket. **A kerület mind a képkalkító, mind a laboratóriumi diagnosztika területén biztosítani tudja a 14 év alattiak ellátását, azaz kizárólag diagnosztikai vizsgálatért nem kell a kerületi gyermekeknek speciális szakkórházi ellátást igénybe venni.**

A **kormány Egészséges Budapest Programján** elnyert 5,1 milliárd forintból a Szent Margit Rendelőintézet két telephelyének (Vörösvári úti Szakrendelő, Csobánka téri Szakrendelő) felújítását, racionalizálását és az orvostechinológiai eszközbeszerzéseket kezdhették meg. Az önkormányzat a vállalt önrészből fedezte még **2018-ban a Csobánka téri Szakrendelő energetikai korszerűsítését homlokzati szigeteléssel és a nyílászárók cseréjével, az épület belsőjének teljes körű felújításával**. A kormány támogatása egy kidolgozott koncepcióra vonatkozott, amelynek további betervezett lépéseivel a Szent Margit Rendelőintézet mindkét épülete műszakilag és gépészetileg megújult volna, valamint 21. századi orvostechinológiai műszerek beszerzését is magában foglalta.

Biztonságos városrész

A felújított Csillaghegyi Egészségház

Létrehoztuk az **egynapos sebészeti ellátást** a Szent Margit Rendelőintézet falain belül. A páciens-központú, magas színvonalú szakmai ellátást azért szorgalmaztuk, hogy az egyszerűbb egészségügyi beavatkozások elvégzéséhez ne kelljen a betegeknek napokra kórházba vonulniuk.

Megrendeztük az **Egészségolimpia prevenciós népegészségügyi szűrő- és felvilágosító programot**, amely során számos rendezvény, tábor, "egészséges-rendelés" a kórházban és előadás zajlott annak érdekében, hogy a kerület lakosai felismerjék, az egészségük megőrzése és a betegségek elkerülése rajtuk is múlik.

A **Csillaghegyi Egészségházat megelőző szemléletű egészségfejlesztő tevékenységet végző és járóbeteg szakellátást folytató egészségügyi intézménnyé alakítottuk át.**

Az **Óbuda utcai háziorvosi rendelő energetikai korszerűsítése** során az épület új homlokzati hőszigetelést és új nyílászárókat kapott, illetve sor kerül tetőszigetelésre és napelemek telepítésére is.

A 2013-ban elindított **Egészségkörút Óbudán szűrőprogram-sorozat** keretében minden évben, 10 helyszínen és további 4 zártkörű egészségnapon, 21 különböző szűrővizsgálaton és tanácsadáson vehettek részt az egészségüket szem előtt tartók. A program nagyszerűségét jelzi, hogy az évek folyamán egyre csökkent az átlagéletkora a szűréseken megjelenteknek. Sikeresült tehát a 35–40-es korosztályt is megszólítanunk, akik amúgy az aktív életvitelük miatt még ritkán szakítanak időt a preventív szűrésekre.

Térfigyelő diszpécserközpont

Minden önkormányzat feladata, hogy gondoskodjon az ott élők biztonságáról. Az ezzel kapcsolatos feladatok meghatározása azonban már egyedi megoldásokat kíván, ez ugyanis függ a település adottságaitól, a lakosság szociokulturális rétegződésétől, a helyiek szokásaitól is. Az itt élők komplex védelme érdekében átvettük a fővárostól a közterület-felügyelet feladatkörét, létrehoztuk a kerület önálló felügyeleti rendszerét is, **Óbuda-Békásmegyer Közterület-felügyeletét**. Az új központjukban a térfigyelő rendszer régi analóg technikáját digitális alapú technika váltotta fel. Ezt követően a közterület-felügyelet munkája is új területeken nyújtott segítséget az itt élőknek. Létrehoztuk a **kerékpáros**, később az **e-motoros járőrszolgálatot**, továbbá a Duna Római-parti szakaszán a **vízi járőrszolgálatot**, majd egy **irodakonténer** kihelyezésével beindítottuk a **partőri szolgálatot**. Közterületeinken megjelentek a **parkőrök, járőrök**, továbbá gyermekeink biztonsága érdekében elindult a **Sulizsaru program** is. Ezt a munkát segítette a 2009-ben létrehozott **Óbudai Polgárőr Egyesület** is. Autókkal, gyalogosan és lovas járőreikkel a közterületeket pásztázva előzték meg számos esetben a bajt, vagy kapták el a bűnelkövetőket. Mindeközben évről évre növeltük a **térfigyelő kamerák** számát, **2019-re közel 143 kamera őrizte** személyes biztonságunkat, vagyontárgyainkat. A kamerák telepítésének helyszíneit a rendőrségi statisztikákhoz és a lakossági igényekhez igazítottuk, így szinte minden gyermekintézmény, több játszótér és parkoló biztonságosabbá vált.

A **Hajógyári-szigeten forgalomkorlátozó eszközöket** helyeztünk ki az éjszakai gyorsulások megakadályozása érdekében, később lakossági kérésre kezdeményeztük a Szentendrei úton is traffipax telepítését, amelynek költségeiben önrészt is vállaltunk sikeres kivitelezés esetén.

Vízi járőrszolgálat a Dunán

Kerületünk természeti adottsága és különlegessége a Duna közelsége. A Duna Római-parti szakaszán **3 nagyobb árhullám** hagyott nyomot az ott élőkben, 2002-ben, 2009-ben és 2013-ban. Az **árvízi védekezéshez** minden segítséget megadtunk, összesen **több százezer homokzsákot** helyeztünk ki és osztottunk szét a lakosságnak, részt vettünk és **támogattuk a fertőtlenítést, és a lakosság anyagi kárának megtérítését** is. Az átmenetileg fedél nélkül maradtaknak a szabadon álló önkormányzati lakásokban és a nyugdíjasházakban **biztosítottunk elhelyezést**.

A 2013-as árvíz. A képen Orbán Viktor, Bús Balázs, Tarlós István

2012-ben az Északi vasúti összekötőhíd alatt a Dunában egy 2. világháborús bombát találtak. A robbanószerkezet hatástalanításáig **8000 embert kellett kitelepítenünk és megoldanunk átmeneti elhelyezésüket és ellátásukat**. Önkormányzatunk és a védekezésben résztvevő szervek együttműködésének köszönhetően az általunk kijelölt befogadó állomásokon sikerült mindezt megoldani, **külön protokoll szerint** eljárva az idősek, betegek, az állapotos kismamák és a kisgyermekes családok tekintetében.

E-motoros járőrautó a Római-parton

Összesen **30** kerületi közintézményben, illetve Máltai játszótéren hoztunk létre **Életmentő Pontot**, ahol félautomata defibrillátor és az intézményben egy kijelölt elsősegély tanfolyamot végzett kolléga áll rendelkezésre baj esetén. A berendezések a használat hangesztésével segíti a szakszerű mentésben, különösen a hirtelen szívmegállás esetén lehet életmentő az alkalmazása. Ezen túl a kerületi rendőrség, a polgárőrség és a közterület-felügyelet egy-egy járőrautóját, illetve a tűzoltóság **3 járművét is felszereltük mobil életmentő berendezéssel**.

Hagyomány és kultúra

Falfestmény a Tanuló utcai katolikus plébánia melléképületének falán

Míg 2001-ben az akkori kulturális koncepció kidolgozásánál az összköltségvetésből a kultúrára fordítható összeget célként 1%-ra tűzték ki, 2019-re ez a keret a 8%-ot is meghaladta. Mindez végül azt eredményezte, hogy Óbudát, mint a kultúra városát emlegették, az itt élőknek pedig se nem kellett költenie a kultúrára, se nem kellett elhagyniuk a kerület határát a szellemi feltöltődésért. Kulturális koncepciónk alapvető célkitűzése volt, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegyük a kultúrát, azaz a kultúrafogyasztást ne akadályozza sem fizikai, sem anyagi tényező. Ennek érdekében színvonalas programokat vittünk „házhoz” és ingyenessé tettük azokat. A programokat szervező intézményrendszert is bővítettük és átalakítottuk. Az Óbudai Kulturális Központ gazdasági társasággá alakításával a kerületi kulturális élet fellendítése, a 4 közösségi ház és a Civil Ház működtetésével a kulturális koncepció megvalósítása volt a cél.

Goldberger Textilipari Gyűjtemény

Kiállítás az Esernyős Galériában

A 3K-Kaszásdűlői Kulturális Központ létrehozásával Törökkő, Filatorigát és Kaszásdűlő területén élőknek tettük elérhetővé a közösségi és kulturális élmények helyben történő megélését. A volt MDF székház teljes belső átalakításával 150–200 ember befogadására vált alkalmassá.

2006 után megindult az Óbudai Múzeum fejlesztése. Új állandó kiállítás nyílt és megnyitottuk a Szentlélek téri bejárat felől is a múzeumot, valamint a teljes belső tere átalakult, és néhány évvel később megnyitottuk a múzeum fiiláléját, a Goldberger Textilipari Gyűjteményt, amelynek igazgatója a gyűjtemény létrehozásáért MúzeumCafé Díjat nyert.

A felújított Szent Flórián-szobor és a háttérben a Kós Károly ihlette falfestmény az óbudai református parókia tűzfalán

Egy új kerületi komolyzenei centrum alapjait tettük le azzal, hogy bérbe adtuk az **Óbudai Danubia Zenekar** számára az egykori Flórián mozi épületét. Az épületben otthonra találtak és emellett, hogy kiváló próbaterem még előadásokra is alkalmassá vált az épület a teljes rekonstrukciója által. A zenekar önkormányzati fenntartásba vétele több száz ingyenes programot eredményezett, köztük az iskolásoknak szervezett rendszeres zenei és zentörténeti előadások, az idősek klubjaiban rendezett koncertsorozatok vagy éppen az Óbudai Nyár hagyományos nyitókonzertjét is ők adták.

Országos hírnevet szereztek nagyrendezvényeink célja volt, hogy a kultúra ne csak egy szűk réteg kiváltsága legyen. Május 4-ét, **Szent Flórián napját a kerület napjává** nyilvánítottuk, ami ugyan egy bensőségebb ünnep, de a hozzá kapcsolódó programok a kerületen kívülieket is ide csábította. Az **Óbudai Nyár** és ennek záróeseménye a Hékás Békás, az **Advent Óbudán**, az **Óbudai Kézműves Sörfesztivál**, az **Óbudai Bornapok**, a **Civil és Nemzetiségi nap ezen belül az**

Óbudai Piknik, a **Korok Fesztiválja** országos hírnévre is szert tett. A rendezvények látogatottsága több tízezerre tehető. A saját rendezvényeinken túl támogattuk az egyházi és civilszervezetek karácsonyi és egyéb ünnepeik megrendezését.

A számos programon túl, a műalkotások közterületeken való megjelentetésével is segíteni kívántuk azt, hogy a kultúra közelebb kerülhessen az emberekhez. Ezért is lett egyre több **murália** (falfestészeti ág) egyes építmények vagy házak tűzfalán. A Flórián aluljáró dél-keleti homlokzata a környezetébe illő falfestéssel lett díszítve, a Kálvin köz református templom falán Kós Károlyt idéző kollázs tekinthető meg, a Tanuló utcában, a katolikus plébánia melléképülete falán Krúdy életéhez kapcsolódó művek megfestett képei láthatók, de ilyen törekvés volt a Kaszásdűlői HÉV-megálló művészi, szabadkezes festése is.

Szabadtéri kiállításokkal is igyekeztünk ösztönözni a kerületiek kultúrafogyasztását. A kiállított alkotások (reprodukciók formájában) kivitték a képző- és fotóművészetet az utcákra. Vándorkiállításokként az alkotások később iskolák, parkok és egyéb közintézmények kerítésein is feltűntek, valamint a kerületben zajló nagyobb építkezéseken használt építési hálók is rajzpályázatok műveit mutatta be az arra közlekedőknek.

Az utcai **KönyvMegálló** az olvasás népszerűsítését célozták. Ma már a kerület 12 pontján áll KönyvMegálló az olvasni vágyók rendelkezésére és a „Hozz egy könyvet, vigyél egy könyvet!” felhívással bátorítják az olvasást, könyveket kedvelőket a könyvcserére. A közterületi könyvszekrények olyan, a közösség által működtetett, bárki által elérhető pontok, amelyek az olvasás igényének feltámasztásán túl erősítik az egymásra figyelést, a kölcsönösség gondolatát, a közösségépítést.

Advent Óbudán

Egy többoldalú együttműködési megállapodás értelmében a III. kerületben állandó lakóhellyel rendelkező polgárok és a III. kerületi önkormányzat illetékességi területén működő alap- és középfokú oktatási intézmények tanulói **ingyenesen látogathatják az önkormányzat fenntartásában működő múzeumokat**, a Budapesti Történeti Múzeum (Aquincumi Múzeum, Kiscelli Múzeum, Varga Imre Gyűjtemény, Budapest Galéria), Petőfi Irodalmi Múzeum (Kassák Múzeum), Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, Szépművészeti Múzeum (Vasarely Múzeum) kiállításait és egyéb bemutatóit, és **a tanulók a múzeumpedagógia foglalkozásokon is térítésmentesen vehetnek részt.**

A **testvérvárosi kapcsolatok** ápolása és újak létesítése elsősorban kulturális együttműködéseknek adott teret, ezért szorgalmaztuk ezeket. A testvérvárosok diákjainak látogatása és az óbudai tanulók testvérvárosokba utazása lehetővé tették egymás kultúrájának megismerését. Ezen túl a városvezetőknek új ötletekkel szolgáltunk akár a várostervezés, akár zöldprogramok területén.

A Csillaghegyiek régi vágya volt, hogy városrészükben újra mozizhassanak. Életre keltettük a Csillaghegyi Közösségi Ház falain belül a **Csillag Mozit** is, ahol családi, gyermekfilmeket is vetítettek, de a régmúlt idők filmjei is szórakozást nyújtottak az érdeklődőknek. Ezzel egyidőben Békásmegyeren és az Eszernyős égisze alatt is létrehoztunk egy-egy mozit. Ezek részben art mozik lettek, de hétfévente családi és gyermekfilmek vetítésével mindenkinek lehetőséget nyújtottak a kikapcsolódásra.

Szobrot emeltünk Harrer Pálnak, Óbuda első polgármesterének. Krúdy Gyula emlékét idézi meg a **Szindbád-szobor**, amelyet az író születésének 135., és halálának 80. évfordulója alkalmából állítottunk. A **Szent Flórián szoborcsoportot** a Braunhaxler-Óbudai Német Hagyományokat Ápoló Közhasznú Egyesület együttműködésével újítottuk fel. A Fogadalmi oltár néven is ismert XIX. századi emlékművet a II. világháborút követően bontották le. A világ első egész alakos **Puskás Öcsi szobra** felállítását az Óbuda-Újlak Közösségi Egyesület kezdeményezésére támogattuk anyagi hozzájárulással.

Emléktáblát avattunk többek között **Sinkovits Imre, Kerényi Grácia, Megyesi Gusztáv** tiszteletére, de emlékművet állítottunk **Bonfini, Reviczky Imre ezredes** vagy éppen az 1940-es szovjet megszárlás áldozatainak tiszteletére a **Katinyi mártírok** parkjában. **Felújítottuk a Szeplőtlen Szűz Mária kápolnát**, és támogatásunkkal megújult a **kiscelli kálvária 14 stációból álló keresztútja** is. A német ajkú lakosság által 1815-ben felállított ke-

A felújított kiscelli kálvária keresztútjának egyik stációja

resztút rekonstruálása egykori fényképek alapján, és néhány eredeti, megmaradt kőelem mintájára készült el. Önkormányzatunk támogatásával az Árpád Gimnázium épülete előtt a Főváros állította fel **Árpád fejedelem lovasszobrát.**

2012. június 4-én újraállítottuk a régi tervek alapján a **csillaghegyi Országzászlót**. A Petőfi téren korábban is állt már országzászló, azonban az 1941-ben emelt emlékművet 1945-ben az akkori vezetés utasítására elbontották. A Csillaghegyi Polgári Kör Egyesület által kezdeményezett újraállítást az önkormányzat, civil szervezetek és számos magánszemély is támogatta. A rekonstrukció során jelentős zöldfelületeket alakítottak ki a közterületi parkban, így új közösségi tér jöhetett létre.

Óbuda ad helyet annak az emlékműnek, amely a nyolcszázezer Gulag-Gupvi táborba hurcolt, illetve a rendszerváltoztatásig tartó **szovjet diktatúra magyar áldozataira** hívja fel a figyelmet. A 14 méter magas alkotás, stilizált szögesdróttal emlékeztet az áldozatokra.

Az Európában is egyedülálló oktatást folytató **Óbudai Népzenei Iskolát** új épületbe, az elköl-töttetett Építészeti Múzeum épületébe költöztettük. A Krúdy-negyedben található épületet teljesen önerőből újítottuk fel és alakítottuk át az iskola igényeihez. Később az iskola szakmai színvonalára támaszkodva és oktatói segítségével elindítottuk a **„Kismuzsika” Néphagyományok az óvodákban** elnevezésű programunkat, amely során évente 1400 kerületi óvoda ismerkedhet meg zenei anyanyelvünkkel, a hozzá tartozó mozgáskultúra alapjaival, a népi hagyományokkal.

Létrehoztuk az **Óbudai Turisztikai Egyesületet** azzal a céllal, hogy Óbuda felkerüljön Budapest turisztikai térképére és kerületünket ne csak a Dunakanyar kapujának tekintsék a turisták, hanem egésznapra programot kínáló desztinációs pontnak is.

Szindbád-szobor

Az **Esernyős Óbudai Kulturális, Turisztikai és Információs Pont** megnyitása a Fő tér rehabilitációjának szerves része volt. Az itt található vendéglátóhely, kávézó találkozási pontja a kerületeknek és a kerületbe látogató turistáknak is. A **Szindbád Közösségi Iroda és Rendezvénytér** egy 80 fő befogadására alkalmas helyiség, amely előadások, kiállítások, konferenciák helyszíne lett. A mai kor kihívásaira válaszul pedig egy technikailag jól felszerelt **co-working iroda** nyújt igényes munkakörnyezetet a dolgozóknak. Az **Esernyős Galéria** színvonalas, kortárs művészek alkotásainak bemutatását teszi lehetővé.

Felújítottuk az egyedi belsőépítészeti megoldásokkal rendelkező, 1973-ban épült **Óbudai Kulturális Központ** épületét, az óbudai kulturális élet zászlóshajóját. Új padló-és falburkolat, kifestett terek, megújított toló-és harmonikafalak fogadják a közönséget.

Ezüsthegy utcai könyvtár

Az **Óbudai Anzikszt kulturális magazin** megjelentetésével a városvezetés célja az volt, hogy szélesebb körben megismertesse a helyi kulturális értékeket, a helytörténeti írásaival Óbuda jelenébe és múltjába is bepillantást nyerjenek az olvasók. A sokszínű kulturális élet színtereit és programjait volt hivatott bemutatni az ugyancsak ingyenes **Harmadik Kerületi Műsor** is.

Az önkormányzat gondozásában **könyveket is jelentettünk meg**, összesen hét kötetet adtunk ki. A teljesség igénye nélkül Féja Géza, Kassák Lajos, Csukás István és Nagy László műveit (utóbbi már civil szervezetünk, a Bús Balázs Óbudáért Egyesület égisze alatt).

Új könyvtárat nyitottunk Békásmegyeren egy műemléképületben, amely közel másfél évtizedig üresen állt. Az **Ezüsthegy utcai könyvtár** az Óbudai Platán Könyvtár békásmegyeri fiókkönyvtára. Az épület felújítása után felnőtt- és gyermekkönyvtár mellett egy rendezvények, előadások, illetve gyerekfoglalkozások helyszínül szolgáló olvasótermet is sikerült kialakítani, kertjében pedig egy tankert működik azóta is.

HALADÁS KÖZÖSSÉG

KULTÚRA FEJLŐDÉS HAGYOMÁNY CIVILEK HARMÓNIA BIZALOM

Nyitottság, részvétel és lokálpatriotizmus

NYUGALOM TISZTASÁG

OTTHON BIZTONSÁG ÉLMÉNY KAPCSOLAT MOZGÁS JÖVŐ IRÁNY

Városrészünk alakítása tőlünk hosszútávú tervezést, észszerű döntéseket, kemény munkát, maximális nyitottságot, míg az itt élőkől bizalmat, kreativitást és nyitottságot igényelt. A városrész tervezésénél és felépítésénél a fenntarthatóság mellett az itt élők, tényleges felhasználók véleményét tartottuk a legfontosabbnak. **Jól tudtuk, akkor teremtünk valódi értéket, ha már a döntések előkészítésébe bevonjuk a lakosságot.** A részvétel által érzik ugyanis igazán magukénak beruházásainkat a helyiek, ami egyfajta felelősséget is rájuk ruház; a célok meghatározása mellett az értékek megőrzésének felelősségét.

A részvételi demokrácia 4 szinten valósulhat meg egy közösségben: tájékoztatás, konzultáció, párbeszéd és partnerség. **Óbuda-Békásmegyeren a 2006–2019 közötti időszakban a társadalmi részvétel mind a négy szintje megvalósult.** A tájékoztatás a döntéshozatali folyamat minden fázisában alapvető fontosságú, ezért az önkormányzat honlapján, újságjában, poszterek, szórólapok segítségével, elektronikus és közösségi média felületein, sajtómegjelenésekben, intézményein keresztül valamennyi intézkedésünket, döntésünket, tervünket elérhetővé tettük. Az itt élők bevonása a következő szinten is megvalósult.

A kerületet érintő közérdekű, esetenként megosztó témákban **konzultációkat** hirdettünk. A konzultációs íveken feleletválasztós kérdések mellett önálló vélemény megfogalmazására is lehetőség volt. Konzultáción keresztül térképeztük fel az **óvodai és bölcsődei ellátás színvonalával kapcsolatos észrevételeket**, az **Óbudai Egészségügyi Konzultáció I-II.** keretében a kerületi gyermek és felnőtt egészségügyi szolgáltatásokról mondhatták el véleményüket az itt élők, a Közösségi együttélés szabályait is az óbudaiak igényeinek megfelelően alakítottuk, de beleszólási lehetőséget biztosítottunk a kerületben élő és tanuló diákoknak az ifjúsági közmeghallgatás során.

A 3. szint a **párbeszéd** szintje kerületünkben a **közösségi tervezés eszközeivel** és az évente meghirdetett **Közel az emberekhez** kampányunk által valósult meg. A városarculatot és a városrész közterületeinek funkcióját közösen alakítottuk a közösségi tervezés fórumain és beérkezett észrevételek mentén. A közösségi tervezés egy olyan produktív módszerré vált, amit bátran kiterjesztettünk az iskolaudvarok fejlesztésére is.

Kávézó és ajándékbolt az Esernyős Kulturális, Turisztikai és Információs Pontban

A társadalom részvétele, véleménye integrálásának legmagasabb szintje a **partnerség**, amely az itt élőket képviselő **civil szervezetek bevonásával valósult meg.** Ezek többek között szakértelemmel, tanácsadással, szolgáltatásnyújtással, ellenőrzéssel, az információk terjesztésével, erőforrás biztosításával segítették munkánkat és nyújtottak hiánypótló tevékenységet. Itt említenénk meg az **Óbudai Széchenyi Kört**, amely tevékenységével, programjaival nagy mértékben hozzájárult a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítéséhez.

A III. kerület az elmúlt évtizedben intézkedéseink révén a főváros egyik kulturális csomópontjává nőtte ki magát. E munkát a 2018-ban a Bús Balázsnak ítelt Henszlmann Imre szakmai díjjal, a lengyel kulturális és történelmi kapcsolatok erősítéséért pedig az Országos Lengyel Önkormányzat Szent László díjával ismerték el. Ezeket az eredményeket nem lehetett volna elérni, ha nem alakult volna ki a kulturális élet különböző szereplői és az önkormányzat között kiváló együttműködés. Az együttműködés alapja pedig az itt élők lokálpatriotizmusa, nyitottsága és részvételi hajlandósága.

Az III. kerületiek büszkék lakóhelyükre, Óbuda kulturális és történelmi örökségeire, a közösen elért eredményekre, és nem utolsó sorban szeretik lakókörnyezetüket. Mindennek köszönhetően vált Óbuda-Békásmegyér egy élhető városrészé, az itt élők pedig egy igazi közösséggé.

Óbudai életképek

A kiadvány online is elérhető
a www.busbalazs.hu oldalon.

Szerkesztette: Sztamenits Adrienn

Kiadó: Bús Balázs Óbudáért Egyesület

Fotók: Antal István, Sánta Balázs, Steindl Gabriella, Facebook

Óbuda-Békásmegyer, 2022

